DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908

One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION — ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI — PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, SAUSIO (JAN.) 24 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. IV. No. 20

-Estai eina ant Petrogrado-

Rusai nepatenkinti sumanyta konferencija

Vokietijos socijalistai bijo rinkimų pasekmių

ESTAI IR TOLIAUS PLIEKIA BOLŠEVIKUS.

LONDONAS, sausio 24.— **Estai oficijaliai praneša, jogei po bolševikų įveikimo ties Narva, estų kariuomenė bolševikų išblaškytus burius vejasi ir vis daugiau jų paima nelaisvėn.**

Paima daugelį bolševikų ginklų ir karės medžiagos. Bolševikai bėga į visus šonus. Estų priešakinės sargybos atsidurusios jau tik už 60 mylių nuo Petrogrado.

Nestebėtina, jei Trockis Petrogrado komisarui Zinovjovui įsakė miestą atiduoti be pasipriešinimo, jei tas bus užpultas.

Paaiški, jog ne vieni sukilę valstiečiai eina ant Petrogrado

LIEPIA PASIDUOTI BE MUŠIO.

Valstiečiai ardo aplinkinius tiltus.

Copenhagen, sausio 24.— **Petrogrado apskrityj prieš bolševikus sukilo valstiečiai. Jie didžiausiais buriais eina ant Petrogrado. Visur ardo ir plaišina tiltus.**

Trockis pranešė bolševikų viršininkui Petrograde, kad jis miestą pavestų be mušio.

MIRĖ BUVUSIS KOREOS IMPERATORIUS.

Tokyo, sausio 24.—Staiga nuo apopleksijos mirė buvusis Koreos imperatorius Yi Hei. Ėjo 68 metus. 1907 metais jis pasitraukė nuo sosto. Po jo Koreos sostą buvo užėmęs mirusio įpėdinis Yi Syek. Valdovavo ligi 1910 metų. Šitais metais Japonija pasisavino Koreą ir šalis neteko sosto.

PARYŽIUJE DIDĖJA PIKTADARYSTĖS.

Paryžius, sausio 24.—**Čionai yra sukeliavę visokių tautų ir visokios rųšies kareivių. Tad piktadarybės naktimis nuolat didėja. Dažnai pasitaiko užpuolimų ant praeivių.**

EKSPLIODAVO VOKIEČIŲ MUNICIJOS SANDELIS.

[illegible]

RUSAI NEPATENKINTI TALKININKŲ SUMANYMAIS.

Prancuzų laikraščiai taippat priešinasi.

Paryžius, sausio 24. — Ukrainos vyriausybė, kuri čionai turi savo atstovą, matyt, nepriims talkininkų pasiulymo susirinkti rusų partijoms konferencijon Prince saloje.

Sako, Ukrainos vyriausybė jokiuo budu nestosianti konferencijon su bolševikais, su tais didžiausiais talkininkų išdavikais.

Nuo bolševikų kol-kas nėra atsakymo, nors vakar jie gavo talkininkų pakvietimą.

Rusai didžiai nepatenkinti.

Čia viešįs buvęs kituomet prie caro buvęs užsienių reikalų ministeris Sazonov. Jis atstovauja čia Siberijos valdžią ir Jakaterinodaro valdžią.

Sazonov sako, jog jis neapsiima stoti konferencijon su bolševikų atstovais. Nes bolševikai yra galvažudžiai.

Laikraščiai priešinasi.

Prancuzų pusoficijalis organas Temps peikia taikos konferencijos tarybą, kuri leidžia išdavikams, ištraukusiems Rusiją iš karės, kad vokiečiai galėtų visas savo spėkas pavartoti prieš Prancuziją, dabar eiti tarybosna.

Ką sako kunig. Lvov?

Anadien buvęs Rusijos premjeras revoliucijos laikais, kunigaikštis Lvov, štai ką pasakė apie tą talkininkų sumanytą konferenciją:

"Mes neturėjome nei mintyje, kad taikos konferencijos taryba darbuotusi atnaujinti reikalus su musų tironais. Atrodo, jog bolševikai laimėję didžiausią pergalę Paryžiuje.

"Tarybos nusprendimas yra nė tik mums, bet visam pasauliui pavojus. Tas duoda impulsą dar didesnei anarchijai".

Kitaip žiuri anglai.

Į taikos konferencijos sumanymą kitaip žiuri anglai. Jie tvirtina, jog tai geriausias kas yra sugalvojimas rusus sutaikinti ir pravesti ten tvarką.

[illegible]

EISNER NEIŠRINKTAS ATSTOVU.

Steigiamasis susirinkimas įvyks Weimar'e.

Amsterdam, sausio 24.—Bavarijos socijalistas premjeras, Kurt Eisner, prakišo rinkimuose. Bavarai jo neišrinko atstovu steigiamąjin susirinkiman. Tas Eisneriui yra kaip kubilas šalto vandens ant galvos, o juk jis kandidavo ir tikėjosi patekti susirinkiman.

Neoficijaliai pranešama, jog iš 409 išrinktų atstovų socijalistai didžiumiečiai turėsią susirinkime apie 150.

Susirinkimo programa.

Vokietijos steigiamasis susirinkimas įvyks ne Berlyne, bet mieste Weimare, kur yra mažiau bolševikiškojo gaivalo. Prasidės vasario 6 d.

Iš Berlyno pranešama, jog susirinkimas pirmiausiai nuskirsiąs vyriausybę šaliai. Gi tik paskui busianti aptariama konstitucija.

Radek Berlyne.

Pranešama, jog rusų bolševikų agentas Radek, kurs bolševikų sukilimo metu turėjo pasprųsti iš Berlyno, išnaujo sugryžęs ten, kad paraginti vokiečius bolševikus išnaujo pakilti prieš dabartinę valdžią.

Berlyne streikas.

Berlyne streikuoja darbininkai prie elektros gaminimo. Del elektros trukumo uždaryta daug viešųjų vietų, kaip tai viešbučių, restoranų, kavinių ir susirinkimų svetainių.

Gyventojai nuo to streiko kenčia daug nesmagumų.

Streikuoja ir gatvekarių darbininkai.

Armijos viršininkas — karės ministeris.

Vokietijos armijos vyriausias vadas paskirtas karės ministeris. Tai padaryta sutinkant patiems kareivių ir darbininkų sovietams, kurie ligšiol nenorėjo iš savo valdžios paleisti armijos.

Vokiečių armijos oficieriai neturės jokių dekoracijų arba ypatingų ženklų — blizgučių, kurie juos skirtų nuo kareivių, tik ant uniformos kairėsės rankovės juosvai-mėliną juostelę.

KAS RYTOJ BUS SVARSTOMA KONFERENCIJOJ.

Paryžius, sausio 24. — Oficijaliai paskelbta, jog vakar vyriausioji taikos konferencijos taryba daugiausia svarsčiusi plenavo konferencijos posėdžio programą. Plenaris posėdis įvyks rytoj po pietų.

Tam posėdžiui padaryta programa:

1. Tarptautinis darbo įstatymas darbui.
2. Atsakomybė ir bausmė, surišta su šia kare.
3. Atlyginimas už padarytus nuostolius karės metu.
4. Tarptautinis valdymas uostų, vandeninių kelių ir geležinkelių.

Šiandie taryba susirenka ryte. Tarybos susirinkime dalyvauja maršalas Foch, fieldmarš. Haig, gen. Diaz ir kiti miltariniai atstovai.

BOLŠEVIKAI BANKRUTIJA.

Gelsingforsas, sausio 24. — Centralio sovieto susirinkime Maskvoje kaip Leninas, taip Trockis pranešė, jog jų valdžios ekonominė sistema nuėjusi niekais, kaip pradukcijos, taip finansų ir maisto žvilgsniu.

Nusiskundė jie, jog prie bolševikų neprisidedą intelektualės jėgos. Todel taip viskas ir eina niekais.

CHICAGIETĖ GALI LIKTIES KARALIENĖ.

Londonas, sausio 24. — **Čionai yra žinių, jog buvęs Portugalijos karalius Manuelis negeidaująs atgauti sostą.**

Jei Portugalijos monarchistai imsią viršų Portugalijoje, tai jie sostan pašauksią princą don Miguel Braganzą, pretendentą, kurs yra vedęs chicagietę Anita Stewart, milijonieriaus Smitho podukrę.

Taigi ve, chicagietė gali palikti Portugalijos karalienė.

— **New York, sausio 24.** — **Senai čia buvo tokia besniegė ir šilta žiema, kaip šįmet.** Tokia žiema buvo užrekorduota tik 1889 m.

ORAS.

SAUSIO 24, 1919 M.

Chicago. — Šiandie ir rytoj apsiniaukę; šiandie šilčiau.

AR SUTIKS RUSAI SU PASTATYTOMIS SĄLYGOMIS?

Jei ne talkininkai imsis kitokių priemonių.

Paryžius, sausio 24.—Vyriausios taikos konferencijos tarybos paskelbta konferencija su rusų politiškų partijų atstovais Prince saloje — tai prezidento Wilsono sumanymas. Kaikurie tarybos atstovai nenorėjo pilnai sutikti su visais to sumanymo posmais. Bet paskui sutiko. Nes gal tas ir duos kokių nors gerų pasekmių.

Kaip žinoma, visos rusų politiškos partijos, kurios šiandie nepasidalino Rusijos valdymo, pakviestos pasiųsti po tris savo atstovus sumanyton konferencijon. Konferencija turi prasidėti vasario 15 d. Prailginta laikas todel, idant butų galima atkeliauti atstovams ir iš Siberijos.

Konferencija turės tęsties tris dienas. Talkininkai visiems rusų atstovams užtikrina visokią apsaugą ir net kelionę Juodomis jurėmis į salą Prince, kuri yra Armora jurėse.

Pastatyta rusams sąlygos.

Bet talkininkai podraug dar pažymi ir apie sąlygas, su kuriomis rusų atstovai turėtų sutikti konferencijoj. Gi jei sąlygos kuriai nors partijai yra priešingos, tai verčiau tegu ta partija nesiunčia nei savo atstovų.

Sąlygos yra tokios:

1. **Taika visais žvilgsniais.**
2. **Prašalinimas visokių ekonominių barijerų, kurios neleidžia laisvai mainyties maistu ir prekėmis tarpe partijų apimtų plotų ir su išlaukiniu pasauliu.**
3. Generalis atstovų rinkimas steigiamąjin susirinkiman.
4. Pravedimas kaikurių priemonių skolų išmokėjimo reikale.

Jei tarp savęs kovojančios rusų partijos sutinka su tomis sąlygomis, tegu siunčia savo atstovus paskirton vieton.

Bet jei kartais rusai nenorėtų su tuo talkininkų sumanymu sutikti, tuomet reikštų, kad rusai nenori turėti savo šalyje tvarkos. Gi jei taip, tuomet talkininkai imsis kitokių priemonių pravesti tvarka Rusijoje.

[illegible]

Žinios iš Ukrainos

UKRAINAI SLEPIA JAVUS NUO BOLŠEVIKŲ.

Bolševikų visas darbas — galvažudystės.

Varšava, sausio 24.—Ukrainos valstiečiai kaip įmanydami paslepia savo javus nuo bolševikų. Jie laukuose kur sausose vietose iškasa duobes, prikrauna į anas šiaudų ir medžių ir užkuria. Tuo budu žemė apdžiovinama, kad jos drėgnumas nepakenktų javams. Į taip paruoštas duobes supilami javai ir dailiai užžeriami žeme, kad nebutų galima pažinti, jog ten yra paslėpti grudai.

Kareiviai brangiai apmokami.

Pranešama, jog kaip Kijeve, taip ir kitose daugel vietose vokiečiai vis dar tebestovi. Sakoma, jie ir nemaną kaikurių vietų apleisti.

Bolševikų vado Petluros agentai kalbina vokiečius kareivius ir oficierius prisidėti prie Petluros bolševikiškos armijos. Siulo jiems už tai didelius pinigus (kurie neturi vertės).

Petluros armijoje kareiviams dienoje mokama po 30 rublių. Oficieriams dienoje — po 100 ir po 200 rublių.

Bolševikai turi "pinigų" Tuos pinigus jie spauzdinasi dienomis ir naktimis. Visur "bumaškų" yra kaip šieno. Tad jų ir nesigailima.

Kijevas aptuštėjęs.

Kijeve nedaug paliko gyventojų. Gi svetimtaučių yra vos keli. Visi kiti svetimtaučiai ir patys rusai išvažinėjo į visas puses.

Daugelis iš Kijevo pabėgėlių yra Kovelyj, Krakove ir Varšavoj. Vokiečių diplomatiniai agentai paskelbė perspėjimą, kad visi svetimšaliai apleistų Kijevą.

Visur pilna plėšikų.

Kijeve maisto brangenybė tokia, kaip ir Maskvoje. Pardavinėjama duona labai prasta. Sviesto svarui reikia mokėti 75 rubliai, vienas kiaušinis 3 rubliai.

Truksta drabužių. Galima kaikur gauti nusipirkti jų. Bet už prasčiausią rųšį reikia mokėti didelius pinigus.

Nestebėtina tad, jei miesto gatvėse žmonės užpuldinėjami ir nuo jų atimami ne pinigai, bet drabužiai ir avalinės. Daugelis ir vokiečių oficierių apiplėšiama, paliekami pusplikiai.

Kelionės apsunkintos.

Iš Kijevo ir aplinkinių miestų keliauninkai nenori keliauti traukiniais ant Odessos. Nes galvažudžių gaujos ten saugoja geležinkelius, susistabdo praeinančius traukinius ir apiplėšia žmones.

Gi jei žmonės keliauja ant Kovelio, tai didelius plotus [illegible]

Ir pačių vokiečių kareivių pabjurimas neapsakomas. Jie pasigėrę dažnai vežimuose sukuria ugnis, arba laiko praleidimui svaido rankines granatas į tuos pačius vežimus, kurios, rodos, jiems reiktų apsaugoti.

Prancuzų likimas nežinomas.

Čia gauta žinių, jog gen. Bartholemy ir keliolika prancuzų armijos oficierių, kurie pasileido keliauti į Kijevą, deda pastangas pasiekti tą miestą.

Bet labai abejojama, kad jie atsiektų savo tikslą. Nes visur veikia bolševikai, kurie užkirs jiems kelią jei ne vienur, tai kitur.

Petlura yra bolševikas, dalies valstiečių lyderis. Bet sakosi, jis neturįs nieko bendra su Maskvos bolševikais.

Bolševikų galvažudystės.

Pasibaigus karei, sugryžus daugeliui kareivių iš karės fronto ir pasitraukus vokiečiams iš kai-kurių Ukrainos dalių, Petlura dar labjaus atnaujino savo propagandą. Visur girdimos tik vienos užmušėjystės. Tai Petluro vadovaujami bolševikai užpuldinėja ir žudo ramiuosius gyventojus.

Bolševikai užpuldinėja namus ir privatinius namus ir viską naikina. **Sunaikino jie labai daug dailės daiktų, daugelį knygynų su brangintinais veikalais.**

Gi kiek jie jau žmonių nubalabino.

Toks šiandie stovis Ukrainoje.

ANGLIJOS DARBININKAI NERIMAUJA.

Pramatomi dideli streikai.

Londonas, sausio 24.— **Visoj Anglijoj pakilo darbininkų nerimavimai. Geležinkelių darbininkai grumoja streikuoti. Gal šiandie ar rytoj išeis streikan darbininkai Yorkshire kasyklose.**

Be kitko Skotijoje (Scotlande) ruošiamas generalis streikas už 40 valandų darbą savaitėje.

Pačiam Londone kol-kas nėra naujų nesutikimų tarpe darbininkų ir samdytojų.

NEDUODA SOCIJALISTAMS PASPORTŲ.

New York, sausio 24.—**Kaip vakar iš čia Europon turėjo iškeliauti trys socijalistai, Amerikos socijalistų partijos atstovai, į tarptautinę socijalistų konferenciją Šveicarijoje.**

Vakar iš Washingtono jiems buvo pranešta, jog tai kelionei negausią pasportų.

WILSONAS KELIAUS Į BRUSSELĮ.

[illegible] sio 27 d.

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
2334 W. 46th St., Chicago Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams $5.00
Pusei metų $3.00
Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar expresse "Money Orderj" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.
"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

Lietuvos Laisvė ir nesutikimai.

Liberalai - tautininkai dar neužbaigė savo kampanijos prieš katalikus. Įvairus "Lietuvos", "Tėvynės" ir "Vienybės Lietuvninkų" skaitytojai, dar teberašo rezoliucijas prieš Tautos Fondą. Tas Fondas išsiuntė šimtą tukstančių dolierių badaujančiai Lietuvai, paleido 25 tukstanczius dolierių Lietuvos ministerių pirmininkui, kad turėtų [illegible], nuvažiuoti Londonan ir PALIK gyventi kaip pridera civilizuotos šalies ministrui.

Tie patys liberalai taip sumaningai ir darbščiai šnecižuoja Amerikos katalikų atstovus ir niekinusieji tų katalikų visuomenę, šiandien šaukia, kad Lietuva vos tik kybo ant prapulties krašto, o nesutikimai lyg akmuo pririštas prie kojos traukia Lietuvą į prapultį.

Tą akmenį tai ponai liberalai-tautininkai pririšo nelaimingai Lietuvai. Senovės rusų biurokratai rusifikatoriams valdininkams Lietuvoje mokėjo didesnes algas negu kitur Rusijoje. Klausiama, kodel taip daro, vyriausybė atsakydavo: "kad lietuviai persekioja rusus šiaurvakarių krašte," suprask Lietuvoje. Bjauriau negalima persekioti prispaustos tautos, kaip Lietuvą persekiojo rusai: tečiaus jie lietuviams primetinedavo rusų persekiojimą. Mus liberalai-tautininkai išėjo visas rusų biurokratų mokyklas iki galo. Jie paniekindami kalba apie kunigus, ėjusius kitokias mokyklas. Tai-gi liberalai-tautininkai išmoko sėti tarp lietuvių nesutikimus ir už juos kaltinti kitus.

Sveikiname Airių Respubliką.

Dar viena tauta prisidėjo prie neprigulmingų tautų šeimynos. Airių išrinktieji atstovai susirinko Dubline ir apgarsino savo tėvynės valią, kad Airija butų liuosa ir neprigulminga. Airių tauta pa[illegible] rinkimuose beveik visai panaikino savo partijas, [illegible] vienus tik Sinn-Feinerius, kurie aiškiai ir griežtai reikalavo Airijos neprigulmybės.

Ką sakys Anglija? Mes nežinome, ką ji sakys. Bet Airija pasakė, kad anglų valdžia yra priešinga airių norui. Ir Anglija ir Amerika tik delto kariavo su vokiečiais, kad nei viena tauta nevaldytų kitos priešais jos norą. Tai-gi dabar Anglija turi arba pripažinti Airijos neprigulmybę, arba pati turi prisipažinti kariavusi tikslais skirtingais nuo demokratijos. Anglijos diplomatai dabar yra tarp dviejų priešingų lygiai nepageidaujamų ugnių.

Jie gal išsirinktų tą kas mažiau garbinga ir daugiau pelninga. Bet jie nežino Wilsono minties. Tas jiems Londone karnlini Jurgiui į akis pasakė, jog reikia turėti drąsos išpildyti angštus nezemai skelbtus karės idealus.

Jei pasirodytų, kad Wilsonas nevien austrams nepavelija valdyti čeką prieš jų norą, bet ir anglams neleidžia savintis Airijos, kuomi ji užreiškia savo neprigulmybę, tai galėtų pasaulyje pasidaryti tokių daigtų, kokių pernai šino laiku nei nesapnavome.

Iš mažos Serbijos iškilo pasaulinės karės ugnis. Kas-žin ar nepasidarys antroji iš nedidelės Airijos. Tik Airija nežudė svetimų kunigaikščių.

Nežinome rytojaus. Jei prezidentas Wilsonas pareikalautų iš mųs ir vėl aukų demokratijos reikalams apginti, mes nesidrovėtume, nei nesislėptume.

Suvienytų Valstijų Geležinkeliai.

Žmonės gana senai ir gana smarkiai ginčijosi, kas geriau, ar kad geležinkelius valdytų privatės kampanijos, ar kad jie priklausytų viešpatijai. Vokietijoje, Rusijoje, Šveicarijoje, Suomijoje ir daugelyje kitų žemių visi stambieji geležinkeliai priklausė viešpatijai. Suvienytose Valstijose, Prancuzijoje ir daugelyje kitų viešpatijų stambiausi geležinkeliai buvo privatinių kompanijų nuosavybė.

Kaip tik karė užėjo, ir Prancuzija ir Suvienytos Valstijos tuojaus apgarsino, kad karės laiku privatės kompanijos atstatytos nuo geležinkelių valdymo. Iš to pasirodė, jog karės laiku visi geležinkeliai neabejotinai turi buti valdžios rankose.

Tai-gi lieka tik klausimas, kas geriau yra taikos laiku?— Mes sakytume trumpai ir drąsiai, jog labai neparanku yra maininkuoti savininką tokių didelių daigtų kaip geležinkeliai. Jei karės laiku geležinkeliai neabejotinai turi buti valdžios rankose, tai tegul jie josę pabuva ir taikos laiku.

Prie šito išvadžiojimo buvęs geležinkelių valdytojas Mc Adoo prideda dar du labai svarbiu punktu. Suvienytos Valstijos, pernai paėmusios šios šalies geležinkelius iš privačių kompanijų į savo globą, įdėjo daug pinigo, kad tuos geležinkelius pataisytų. Dabar tik negalima įdėtąjį pinigą dovanoti kompanijoms. Kompanijos nenorės to pinigo grąžinti valdžiai, nes sakys, kad jos neprašė valdžios taisyti geležinkelius. Tuom tarpu valdžia negalėjo apseiti be stambių pataisymų, nes be jų ne butų galėjusi vežioti geležinkeliais tiek karės laiku, kiek vežioja. Tai-gi valdžia turi paslaikyti geležinkelius ir taikos laiku, kaipo nuosavybę, o kompanijoms atmokėti tiek, kiek geležinkeliai buvo verti toje dienoje, kada jie perėjo į vyriausybės rankas. Tada ir žmonėms bus gauda ir kompanijoms nebus skriaudos.

Suvienytos Valstijos ne vien į geležinkelių pataisymą dėjo pinigus. Jos statė didelį prekybos laivyną. Geležinkeliai turi tarnauti laivams, o laivai geležinkeliams. Jei abeji priklausys tai pačiai Suvienytų Valstijų valdžiai, tai tarnaus vieni kitiems ir užpelnys pinigą, įdėtą į geležinkelių pataisymus bei laivų statymus. Jei geležinkeliai grįžtų kompanijoms, tai valdžia netiketų [illegible] [illegible] su [illegible] Ir iš to taip-gi [illegible] kad Suvienytų Valstijų geležinkeliai turi priklausyti valdžiai.

Ir apskaitliavimai ir prityrimas vienaip parodė, kad toki tiesiog visuomenei reikalingieji dalykai, kaip geležinkeliai, krasos, telegrafai, turi priklausyti valdžiai. Gatvekariai, gazo ir elektros dirbtuvės ir telefonai turėtų priklausyti ne privatems draugijoms, o miestams, nes tiesiog miestų gyventojams tarnauja, o negali apseiti be didesnės ar mažesnės monopolizacijos.

Visai neabejojame, kad ir Amerikai ir jos [illegible] [illegible] [illegible]

Tautos Fondo Sekr. Atskaita

Visų išlaidų nuo rugs. 23, 1918 m. iki sausio 1, 1919 m.

Laisvės Fondas.

Iki sausio 1, 1919 m. Laisvės Fondan įplaukė $72,039.81
Išėjo 28,187.27

Lieka $43,852.54

Išeigos spalio mėnesio.

A. L. T. narių kelionės išlaidos į A. L. T. susirinkimus 183.96
Užlaikymas Informacijos Biuro 1,000.00
So. National Printing Co. už spaudą 589.00

Viso $1,772.96

Išeigos spalio mėnesio.

Dr. J. J. Bielskiui su prakalbomis kelionės lėšos 205.46
Užlaikymas Informacijos Biuro 1,000.00
Kun. J. Kasakaičiui už choro kelionę Washingtonan. ... 100.00
Kun. Kaulakiui už "Plea for the Lithuanians" 500.00
Kun. Viskontui Šveicarijoj 500.00
A. L. T. narių kelionės lėšos į A. L. T. susirinkimus .. 371.86

Viso $2,677.32

Išeigos lapkričio mėn.

Dr. J. Bielskiui su prakalbomis kelionės lėšos 156.89

Išeigos groudžio mėn.

Informacijos Biurui 2,000.00
Kun. Kemėšiui kelionės lėšos 76.50
Kablegramu delegacijai A. L. Tarybos Šveicarijon per kun. J. Dobužį 15,000.00
Inf. Biurui Paryžiuje per kun. A. Vilimavičių 5,000.00
Telegramu L. Inf. Biurui 1,003.60
Į. Vid. Europos Tautų Sąjungą per kun. Žilių 500.00

Viso $23,580.10

Lėšų Fondas.

Iki sausio 1, 1919 m. Lėšų Fondan inėjo $495.31
Išėjo 2,648.22

Balansas $2,153.91
(Paimtas iš Laisvės Fondo).

Išeigos Lėšų Fondo per rugsėjo mėn.

Sekretoriaus alga už rugp. ir rugs. 300.00
Ur markes ir krasos siutimą 18.30
Laukžemiui už veliavėles 78.70
500 laiškų į visas Am. Liet. kolonijas 2.75
2,000 kopertų 6.75

Viso 346.50

Išeigos spalio mėn.

B. Vaišnorui 4 metų išlaidos 105.65
K. Abiočiunui kaucijos nuoš. 25.00
Sekretoriaus alga 150.00
Už 100 čarterių išmokėta "Garsui" 6.75
2,000 laiškų su antgalviais išm. "Garsui" 9.65
400 laiškų išmokėta "Garsui" 2.25
5,000 laiškų į dr-jas, kuopas ir tt. 19.75
Už knygas 1.00
Už krasos markes ir kitokias expedicijas 34.52
Už Tautos Fondo markes 56.25
Už markes del Ištikim. diplomų 125.00

Viso 534.82

Išeigos lapkričio mėn.

Už vėliavėles, ženklelius Laisvės Savaitės išmokėta A. Trečiokui 1,150.00

Išeigos gruodžio mėn.

Išmokėta A. Trečiokui už vėliavėles ir ženkelius Laisvės Savaitės 109.00
Sekretoriaus alga, kelionės lėšos, už knygutę "Už Laisvą Lietuvą" etc. 507.90

Viso 616.90
Viso išeigų Laisvės Fondo ir Lėšų Fondo nuo rugs. 23 d., 1918 m. iki sausio 1, 1919 m. $30.835.49

Atskaita visų įplaukų ir išlaidų nuo rugsėjo 23, 1918 m. iki sausio 1, 1919 m.

Laisvės Fondas.

Inplaukė $72,039.81
Išėjo 28,187.27

Lieka 43.852.54
Lietuvių politiškai akcijai Europoj sunaudota 21,000.00
Lietuvių politiškai akcijai Amerikoj sunaudota 7,187.27

Lėšų Fondas.

Inplaukė 495.31
Išėjo 2,648.22

Balansas 2,153.91
(Paimtas iš Laisvės Fondo).

Šelpimo Fondas.

Iki sausio 1, 1919 m. inėjo 4,189.14

Geležinis kapitalas.

Iki sausio 1, 1919 m. Geležinin kapitalan inėjo 8,476.32
(Išviso Geležiniam kapitale yra $18,083.02).
Viso ineigų nuo rugsėjo 23 d. 1918 m. iki sausio 1, 1919 m. $85,200.58
Viso išeigų nuo rugsėjo 23 d. 1918 m. iki sausio 1, 1019 m. 30,853.49

Lieka $54.365.09
Balansas nuo seimo rugsėjo 23, 1918 .... 13,456.43

Dabartinis Balansas $67,821.52
Viso ineigų nuo rugsėjo 23 d. 1914 m. iki sausio 1, 1919 m. .... [illegible]
[illegible]

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ UNIVERSATETAI IR TAUTŲ LYGA.

Tautų Lyga, kaipo svarbiausias taikos pamatas, yra nepaprastai remiamas Amerikos universitetuose. Svarbiausiųjų universitetų ir kolegijų profesoriai beveik išvieno remia prezidento Wilsono pleną.

Rytinėj Suvienytų Valstijų dalyje universitetų viršininkai stoja už Lygą priversti prie taikos, kurią suorganizavo šimtas žymiausiųjų mokytojų birželio mėn., 1915 m., ir kuri nuo to laiko tebėra Pasaulio Lygos veikliu pramokėju.

Harvardo Universiteto prezidentas, A. Lawrence Lowell, rašo:

"Turbut aš negalėsiu atsakyti geriau į jusų klausimą del mano nuomonės link Tautų Lygos, kaip kad sakydamas, jog nuo pat jos prasidėjimo prieš pusketvirtų metų aš buvau pildomojo komiteto pirmsėdžiu Lygos priversti prie taikos, kuri buvo veikliausioji draugija, raginanti įsteigti Tautų Lygą šioje šalyje.

Columbijos Universiteto (New Yorke) preziedntas, Nichodas Murray Butler, buvo taip-pat veiklus ir jam esant pirmsėdžiu politiškųjų mokslų skyriuje prie Carnegie įstaigos del Nuolatinės Taikos, išdirbo kelią tiems sumanymams. Nuolatinės pasaulio federacijos įsteigimo geidimas apsireiškia visoj rytų Amerikos dalyje. Mt. Holyoke moterų Kolegijos prezidentė, Mary E. Woolley, sako:

"Aš karštai remiu Tautų Lygą ir manau, jog jos klausimas turi buti pirmiausiai svarstomas Taikos susivažiavime:" O Bowdain Kolegijos prezidentas, Kenneth C. M. Sills, sako:

"Aš, tikiu,jog busiančioji ramybė ir pasisekimas priguli nuo tokios organizacijos sudarymo.

Vakaruose, Kansas Valstijos Universitete Kancleris, Frank Strong, rašo:

"Mano nuomone, svarbiausioji priežastis, vedanti Amerikos Universitetus ir universitetų žmones prie karės rėmimo buvo viltis, jog po karei per Tautų Lygą galės buti išlaikyta nuolatinė ramybė."

Cincinnati Universiteto prezidentas, Charles W. Dabney, taip kaip daugelis ir kitų, yra įsitikinęs,kad dabartinė grupė alijantų sudarytų Tautų Lygą. Jis rašo:

"Aš kuotikriausiai tikiu į Tautos Lygos plenus, Prezidento Wilsono apibudintus. Tikrinybėje mes turime ir dabar Tautų Lygą, kuri turėtų buti padaryta pamatu nuolatinei organizacijai. Jei darbas Paryžiuje bus vedamas toje dvasėje, beabėjones, Lyga bus sudaryta, inimant kitas tautas, kurios sutiks ir apsiims užlaikyti jos principus. Tečiau aš manau, jog Lyga turėtų buti atsargi, priimant kai-kurias tautas ir turėtų joms duoti progos pirmiau parodyti ištikimumą savo darbais. Bet tai butų tragedija nemažesnė už pačią karę, jei mes nepasinaudotume proga tokią Lygą suorganizuoti."

Visų nuomonėse eina didelis įsitikinimas, kad taikos taryba, kuri negalės įsteigti nuo- [illegible]

...versiteto prezidentas, M. L. Burton, mano, jog darbininkai laukia tokio veikimo. Jis sako:

"Aš tikiu, kad Laisvųjų Tautų Lyga yra tik vienintėlis pakaktinas ir praktiškas kelias tinkamai išrišti šių dienų pasaulio problemas. Taip sakydamas aš manau, jog teisingai išreiškiu politikos mokslinčių nuomonę šiame universitete. Kiekvienas, kuris nors iš dalies supranta šios dienos darbininko mintis, taippat mintis vyrų, kurie kariavo musų karėje, žino, jog jie kovoje, kad daugiau nebutų karių. Dalykai, į kuriuos jie viltį deda ir gilumoje tiki yra, kad bus kas nors nuveikta nuolatinės taikos įsteigimui. Mano paties įsitikinimų, Lyga priversti prie taikos yra vieninteliu atsakymu į tą klausimą".

Vassar Kolegijos (New Yorke) prezidentas, H. A. McCracken, kuris savo pritirimu turi plačias pažvalgas link Suvienytų Valstijų apšvietos, rašo:

"Lyga išmokins geriau broliškumo, užuojautos ir susipratimo tarp rasių, neg kas kitas pasaulyje. Ji išauklės savytarpį susipratimą, kuris bus vienintėlių užtikrinimu ramybės ateityje. Amerikos mokytojai tiki į Tautų Lygą dar ir delto, kad jie geidžia, anot Prezidento Wilsono, matyti, kad Monroe Doktrina butų pritaikinta visame pasaulyje. Pasaulio Monroe Doktrina sustabdytų ateinantį imperijalizmo plėtojimąsi ir išnaudojimą niekam nepriguliančios žaliosios medžiagos ant žemės. Kadangi dabar dar yra neapdirbtos žemės dideli plotai, valdomi netinkamos valdžios, aišku, kad imperijalis užpuolimas gali buti sustabdytas tik sudarant Tautų Lygą, kuri apsiimtų užtikrinti jų čielybę".

Marylando Valstijos žemdirbystės Kolegijos prezidentas, A. P. Woods, sako:

"Aš nuoširdžiai užjaučiu išdirbimui kokio nors pleno Tautų Lygai priversti prie taikos. Aš tikiu, jog pamatas lygai jau yra padėtas keturiolikoje principų, kuriuos užreiškė Prezidentas Wilsonas ir Tafto daugel kartų suteiktuose nurodymuose. Aš patėmijau, kad tarp kolegijos žmonių yra didelis nuošimtis, pritariantis tokiai Lygai".

Maine Universiteto prezidentas, veiklus vadas Tautiškosios Apšvietos Sąjungos, Robert J. Aley, jaučia turį tiesą sakydamas:

"Jog Amerikos mokytojai abelnai yra tos nuomonės, kad pasaulyje dabar atėjo laikas tikrai ko-operacijai, paremtai ant geresnio susipratimo".

Columbijos Universiteto Bernardo Moterų Kolegijos direktorė, Virginia Gildersieev, yra persitikrinus, jog:

"Be tokios Lygos pasaulis vėl sugrįžtų į tarptautiškos anarchijos padėjimą".

Leland Stanford Universiteto (Californijoj) prezidentas, Ray Lyman Wilbur, skatina Lygos įsteigimą sekančiais žodžiais:

"Aplamai imant, aš nuoširdžiai sutinku su idėja kokios nors federacijos vadovaujančių tautų. Mano nuomone, butų geriausiai pradėti su bile kokia organizacija, geriau žiurint į ateities plenus, neg kad visą idėją atmesti del ypatingų vienos ar kitos valstijos [illegible]"

[illegible] kad neleisti karėms atsikartoti. Svieto sujungtosios demokratijos, kurios teisė pergalėjo pajėgą, sutobulins Tautų Lygą priversti prie taikos. Tautų Lyga yra didžiausia idėja, kuri šiandieną pasaulyj veržiasi į priekį."

Illinois Valstijos Universiteto prezidentas, Edmund J. James, yra įsitikinęs, jog tik per Lygą gali buti užtikrinta ramybė. Jis tvirtina:

"Aš taip esu pilnai įsitikinęs, jog karė nesibaigs ant žemės pakol kokia nors galybė bus sudaryta taip tvirta, jog ji užgins ir neprileis prie karės, tat aš pritariu kiekvienam pasistengimui tokią galybę sudaryti."

Tuo jis išreiškia beveik visuotiną persitikrinimą didumos Suv. Valstijų Universitetų viršininkų.

Kancleris, Henry Buchtel, iš Denverio Universiteto, buvęs Colorado valstijos gubernatoriumi,drąsiai išreiškia visą dalyką viename paragrafe.

"Aš nuoširdžiai pritariu Tautų Lygai, kuri neprileistų prie karių ir apsaugotų mažųjų tautų teises gyventi. Gyvenimas pasaulio dalyj, kurion mes atkeliavome, reikalauja nuo kiekvienos tautos jos santikiuose su kitomis konstrukty vio programo ir tikro nuoširdumo."

PIETŲ VALSTIJOSE ŽEMDIRBYSTĖ GERĖJA.

Žemdirbystės padėjimas pietuose šiandieną visai kitaip išrodo, neg jis išrodė 1910 m. Veiklųs ir prityrę ukės darbininkai padarė dideles permainas. Tukstančiai akrų, kurie buvo apaugę žolėmis dabar apsėti kukuruzais, kviečiais, avižomis, šienu, vata, taboka, bulvėmis, daržovėmis ir kitokiais vaisiais. Vietose, iš kurių pirmiau neišvežta nei vieno karo galvijų, kiaulių ar avių, dabar labai daug pagaminama kiaulienos, jautienos, avienos ir pieno dalykų. Šeimynos, kurios pirmiau vos tik išmisdavo, dabar praturtėjo ir džiaugiasi ukės gyvenimu.

Kaip tokia revoliucija atsitiko? Iš vienos pusės karė suteikė progos permainoms agrikulturoje, o iš kitos Suv. Valstijų žemdirbystės departamentas ir valstijų žemdirbystės mokyklos, prigelbstant 1539 pav.(county)agentams,apsigyvenusiems valstijose, pradėjus nuo Texas iki Oklahoma ir nuo Floridos iki Maryland. Jie nuolatos ragino ukininkus padidinti javų auginimą, pagerinti ukininkavimą, laikyti daugiau gyvulių, ir užauginti kuodaugiausiai maisto pietuose, vatą paliekant tik del pelno.

Senoviškas ukininkavimas permainytas.

Ligšioliai apie pietus buvo sakoma, jog tai vieno mulo ir vieno negro ukininkų karalystė. Negrai ukininkai augino vien tik vatą. Už parduotos vatos pinigus jie pirkdavos iš kitur atvežtas pupas, lašinius ir duoną. Prieš tokį įprotį: gyventi iš pinigų, vietoj, kad patiems maistą augintis, Suv. Valstijų žemdirbystės departamentas turėjo nemažai veikti, kad nuo jo atpratinti.

Pavietų agentams duodama daug garbės už išmokinimą 15 [illegible]

[illegible] miau, paprastas ukininkas stovėjo už auginimą maisto dalykų. Pietų ukininkai ir miestiečiai užtektinai augino sau daržuose bulvių, taip kaip ir sorgos sirupui. Ukininkai daugiau augino javų, kukuruzų, šieno, žemriešučių, įvairių pupų, taip kaip ir gyvulių mėsai, pienui ir kiaušiniams.

Pav. praėjusiais 1918 metais Alabamoje išaugino 68% bulvių, 30% vatos, 12% šieno, 8% avižų, 21% kiaulių, 19% avių, 7% saldžiųjų bulvių daugiau, neg 1917 metais.

Pirmiau pietai pirkdavo šieną iš vakarinių valstijų. Pavietų agentams pasidarbavus, šieno auginimas pakilo taip, kad Alabamoj prišienauta 1,293,000 tonų per 1918 m. Georgijoj šieno prišienauta 426% daugiau; North Carolinoj 183%; Floridoj 362% ir Pietų Carolinoj 253%. Pagal vėliausius javų apskaitliavimus, ukės produktų vertė Alabamoje, Floridoje, Georgia, Mississippi, North Carolinoj ir South Carolinoj buvo $839,213,000 1909 m., ir 2,106,396,000 1917 m., t. y. padaugėjo 250%.

Daugiau auginama gyvuolių.

Suprantama, kad daugiau užauginant kukuruzų ir šieno pietų valstijose, ukininkai daugiau pradėjo auginti kiaulių ir galvijų. Kudosios kiaulės, kurios taip plačiai Amerikoj buvo žinomos nuo pat Civilės Karės, pranyko, o jų vietoj apsireiškė gerai nupenėti prielaidai, kurie geresnį pelną nešą pietuose, neg javais penėtieji vakarų kukuruzų apielinkėje.

Pagal vėliausius apskaitliavimus išviso randas 65,066,000 kiaulių Suv. Valstijose, iš kurių 29,651,000, arba 54.5% pas šešių valstijų ukininkus — Iowa, Illinois, Nebraska, Missouri, Indiana ir Ohio, o 21,756,000 arba 33.4% randas pas 15 pietų valstijų ukininkus, o 21.1% išpuola ant likusių 27 valstijų. Dabar pietai stovi antroje vietoje kiaulių auginime. Pastebėtinas dalykas link kiaulių auginimo pietų valstijose yra tai, kad jis iškilo per paskutinius penkerius metus. Pagal klimato Pietai yra didelė vieta gyvuliams auginti ir, kaip išrodo, tas darbas dabar jau ten eina geron pusėn.

Kiaulių išsiuntimas.

Kaip kįla kiaulių auginimas galima matyti kadir iš to, jog pietų Alabamos 17 pavietų, nors 1912—1913 m. neišsiuntė kiaulių nei vieno karo. Nuo 1 balandž., 1917 iki 1 bal. 1918, išsiuntė parduoti 2,352 karų kiaulių. Mississippi išsiuntė 7,244 kiaules 1914 m., o 1917 išsiuntė jau 88,730 t. y. 1224% daugiau.

Pietuose kiaules auginti nebrangiai tekaštuoja. Jos lengvai išmaitinamos žaliais javais, įvairiomis pupomis, žirniais, bulvėmis, o kukuruzais paniami tik prieš vežant parduoti.

Kiaulių auginimas iškilo pradėjus daugiau auginti kukuruzų. 1909 m. North Carolinoj užauginta 35,000,000 bušelių kukuruzų, o 1918 ten pat užauginta jau 64,365,000 bušeliai ir nupenėta 1,599,000 kiaulių. Georgia išaugino apie 29,475,000 bušelių daugiau 1918 m., neg 1909 ir 1918 nupenėjo 2,507,000 kiaulių. [illegible]

[illegible] bino. Daugiau prišienaujant šieno, daugiau užauginta ir galvijų 1914 m. Mississippi pardavė tik 86,229, nupenėtus raguočius, o 1916 ji išsiuntė į St. Louis skerdyklas jau 156,237 arba 181% daugiau. 1915 m. Mississippi ukininkai išvežė į St. Louis 6,850 avių, o 1917 jie ten pat išsiuntė 15,917 avių, arba 232% daugiau.

Daugiau maisto sutaupyta.

Pranešama, jog 1,407,408 moterys dalyvavo karės darbuose pietų valstijose per 1917 m. ir 980,272 merginų joms padėjo dirbti; išviso 2,606,213 moterų ir merginų, kad padėti laimėti karę, dirbo po daržus, auginant vištas, dedant į dėžes vaisius, daržoves ir mėsą, mušant sviestą ir dirbant surius. Jų pasisekimą galima iš dalies matyti, atsimenant, jog jos pridėjo 200,000,000 dėžių vaisių ir daržovių. Iš šalies tyrinėjantieji sako, jog laike pastarųjų 12 mėnesių pietų valstijos sudėjo į dėžes 500% daugiau vaisių ir daržovių, neg kuomet nors pirmiau per tą patį laiką praėjusiame pusamžyj.

62,227 moterys susidėjusios į 3,812 kliubų nesenai sudėjo 34,997,677 dėžes daržovių ir vaisių, kurių vertė išnešė virš $7,000,000. Be to, jos pridžiovino 2,750 tonų vaisių ir daržovių, ir dar priraugino, prisudė ir sudėjo 500 tonų daržovių. 73,306 pietų merginos,susijungusios į kliubus,užaugino ir pridėjo 8,882,000 dėžių daržovių,kurių jos gavo iš kitur ir pačios neaugino.

Vaikų kliubai daug didesni.

Pasidarbavus pavietų agentams, vaikų kliubai labai spėriai išaugo. 1917 m. vaikų prigulėjo į kliubus sekančiai: kukuruzų kliubuose 40,394; kiaulių auginimo 31,375; vištų auginimo 11,633; vatos, 5,297; maišytose 4,087; bulvių 3,441; žemriešučių, 3,157; sorgos, 2,126. Tos skaitlinės labai padidėjo per 1918 m. ir be to 400,000 vaikų padėjo dirbti netikėtuose darbuose. Vidutiniškai vaikų kliubuose išauginta 47.97 bušeliai kukuruzų ant vieno akro. Tukstančiai tikros veislės kiaulių išdalinta tarp kiaulių auginimo kliubų narių. Vaikų kliubų darbas ragina ukininkaičius eiti į žemdirbystės kolegijas. Vienoje pietų valstijoje, 1917 m., 218 kliubų vaikų įstojo į valstijos žemdirbystės kolegijas.

1917 m., po pavietų agentų priežiura, 303,723 augusių ukininkų dalyvavo ukės bandymuose. Dar nežinoma kiek dalyvavo 1918 m. Tam dalykui jie pavedė 501,729 akrus kukuruzams, 156,660 akrų kviečiams, 68,769 akrus rugiams, 77,597 akrus soy pupoms, 540,448 akrus "velvet" pupoms, 44,526 akrus lucernai, 1000,505 akrus žemriešučiams, 14,809 akrus bulvėms, 11,179 akrus saldžiosioms bulvėms ir 364,741 akrų įvairiems kitiems augalams.

Kiti agentų darbai.

Pavietų agentai daug prisidėjo prie įvedimo laistimo ir genėjimo vaisinių medžių, kas padidino vaisių užauglių. Jie taip-pat mokino, kaip gyvulius penėti; padėjo įsiganti tyros veislės gyvulių, patarimus davė, kaip juos užlaikyti, kaip suvartoti mėšlus, trąšas, statyti [illegible] metais jie sakė prakalbas [illegible] susirinkimų, kuriuose dalyvavo apie 4,000,000 [illegible]

AR YRA PRAGARAS?

TIKĖJIMO TIESA APIE PRAGARĄ IŠAIŠKINTA PAVYZDŽIAIS IŠ BAŽNYČIOS ISTORIJOS.

Parašė *Kun. Pr. Schouppe,*
Iš lenkiško vertė *Kun. Pel. Martišius.*

(Pabaiga).

Bet šventasai pripažino jo kaltę verta labjaus pasigailėjimo, negu bausmės. Pradėjo melsties ir pagal savo papročio meldėsi pusę nakties.—Rytmetyje broliuko ranka tapo visai sveika. Tuo stebuklu Dievas parodė, kad nors nolus vienuolis padarė negerą darbą, vienok tojo darbo priežastis, tai yra pragaro baimė, Jam patinka.

Šventoji Teresa matė prirengtą sau vietą pragare, ir tasai matymas padėjo jai iškęsti visokius bandymus. Ji pati kalba apie tai savo gyvenimo aprašyme (sk. 32).

— "Vieną dieną, man besimeldžiant, nežinau kokiu budu vienoje valandėlėje tapau nunešta su kunu ir su dušia į pragarą. Supratau, kad Dievas norėjo parodyti man tą vietą, į kurią bučiau patekusi, jeigu nebučiau permainiusi savo gyvenimo. Nei vienas žmogus negali išreikšti tos kankynės,—ji nesuprantama! Jaučiau dušioje naikinančią ugnį, o kuną draskė nepakenčiamas skausmas. Savo gyvenime iškentėjau jau baisias kančias, bet tos visos kančios, sulyginus jas su tomis, karias patyriau toje valandoje, nieko nereiškia. Baisiausiu yra tasai dalykas, kad žinai, jog tos kančios niekuomet nepasibaigs, anei palengvės. Be to kuno kentėjimai, nors jie buvo baisųs, sulyginus juos su dušios kentėjimais, nieko nereiškė. Kuomet jaučiau, kad mane degina ir drasko į gabius, drauge kentėjau visas dušios kančias Neijokia nusiraminimo viltis neužvis tame gyvenime. Čia užkrečiantieji, troškinantieji garavimai; šviesos čia neikiek nėra; visur kuotamsiausia, o vienok be jokios šviesos matai viską, į ką bjauriausia yra pažiurėti. Pagalios tas viskas, ką skaičiau ir girdėjau apie pragarą, nieko nereiškia prieš tikrąjį pragarą. Tarp vieno ir kito yra visai toksai pat skirtumas, kaip tarp žmogaus paveikslo ir to paties gyvo žmogaus. Oi! karščiausia šios pasaulės ugnis yra menkutė prieš pragaro ugnį, kuri degina prakeiktuosius. Jau beveik dešimt metų praėjo nuo to laiko, kuomet tai mačiau, o dar šiandien, ...i berašydama, taip esmi persigandusi, kad kraujas gyslose paliauja tekėjęs. Kuomet bekentėdama skausmus atsimenu apie tai, įgiju jiegų iškęsti viską.

Mintis apie pragarą stebukingai atvertė į katalikų tikėjimą sukietėjusią protestantę Amerikoje. Toji poni buvo generolo Rosenkranzo meteris. Rosenkranzas buvo garsiausias šiaurės armijos vadas karėje 1860 m.). Bostono vyskupas Fitz-Patrick'as, budamas šv. Mykolo kolegijoje Brukselėje 1862 m., šitaip pasakoja apie tą atsivertimą.

Generolui Rosenkranzui pasisekė girdėti prastą, bet labai aiškų katalikų tikėjimo išguldymą. Jisai, kaipo teisus ir geras žmogus, pažino tiesą ir visa širdžia pamilo katalikybę. Nuo to laiko netik jis pats rupinosi katalikiškai gyvent, bet dar ir kitus protestantus stengėsi atversti. Trumpame laike jisai atvertė į katalikų tikėjimą 20 aficierių ir parašė knygą kareiviams pamokintų tikrojo tikėjmo. Nesunku suprasti, kad neužmiršo ir apie savo moterį, kuri taipogi buvo protestantė. Bet skaudu jam buvo, kad visi jo rupesčiai ir uolumas ėjo niekais, nes jo moteris apie katalikų tikėjimą nei girdėti nenorėjo. Tuo tarpu, Viešpačiui Dievui leidus, generolo moteris sunkiai apsirgo. Generolas visokiais budais stengėsi pertikrinti savo moterį, bet niekas negelbėjo. Matė vargšas, kad jo moteris gali numirti užsispyrime. Užtatai tvėrėsi paskutinio įrankio. Pasišaukė keturis savo tarnus, irlandiečius, ir susigraudinęs tarė jiems:

— *Mano prieteliai, jųs gerai žinote, kad mano moteris yra protestantė ir kad nenori leisti niekam nei kalbėti jai ką ką-nors apie katalikų tikėjimą. Argi užtatai turi numirti savo užsispyrime ir eiti į pragarą? Drebu visas, atsimingęs apie tokią nelaimę. Butinai reikia nuo to apsaugoti, jeigu tiktai galima. Užtatai pasimelskime į Švenčiausiąją Mariją Paną ir užpulkime malonųją Jos širdį.* Taip pasakęs, generolas išsiėmė rožančių ir parpuolęs ant kelių, kalbėjo jį drauge su keturiais savo tarnais per visą valandą Paskui prisiartino prie lovos savo ligonės moteries, rado ją apmirusią. Po kiek laiko atsigavo ir, pamačiusi vyrą, sušuko labai aiškiai:

— *Pašauk man katalikų kunigą.*

Generolas išpradžios manė, kad jo moteris klejoja; prašė jos pakartoti, ko ji nori:

— *Meldžiu tavęs, atsakė, pašaukk katalikų kunigą.*

— *Bet, mano mieloji, tu jo nenorėjai!*

— *Oi mielasai, visiškai persimainiau. Viešpats parodė man pragarą, vietą, kurį buvo man prirengta amžinoje ugnyje, jeigu nelapčiau katalike.* — Taip tai ligonė laimingai tapo katalikė; ji paskui tuojaus pasveiko ir nuo to laiko [illegible] pie visa to atsitikimo [illegible] generolas Rosenkranz'as.

KONSTITUCIJA

LIETUVIŲ R.-K. VIENYBĖS ILLINOIS VALSTIJOJE

SKYRIUS I.
Vardas ir Vieta.

1. Pilnas Organizacijos vardas bus **Lietuvių R. K. Vienybė Illinois Valstijoje.** Sutrumpintas vardas bus, **"Katalikų Vienybė".**

2. Centro Valdybos vieta bus Chicagos mieste, Illinois Valstijoj.

3. Katalikų Vienybė pavesta globai šv. Kazimiero, 4 d. kovos.

SKYRIUS 2.
Tikslas.

4. **Lietuvių R. K. Vienybės "Tikslas"** yra jungti Chicagos ir Illinois Valstijoj lietuvius:

a) pakelti lietuvių vardą ir intekmę viešame šios šalies gyvenime,
b) palengvinti patapti lietuviams Suv. Valstijų piliečiais,
c) pakelti lietuvių tikėjimą, dorą, prisilaikant Katalikų Bažnyčios mokslo ir nurodymų — taip-pat kelti apšvietą ir gerbuvį.
d) remti krikščioniškos kulturos darbus Lietuvoje ir čia Amerikoje.

5. Kad savo tikslą atsiekus organizacija pavartos visus dorus budus; ypač-gi:

a) rems materijaliai R. K. parapijas ir rupinsis, kad visi katalikai tėvai siųstų savo vaikus į parapijines mokyklas,
b) rems ir platins katalikišką spaudą,
c) steigs knygynus, skaityklas ir vakarinius kursus,
d) rems pagal išgalių kiekvieną naudingą apšvietos darbą kaip tėvynėje Lietuvoje, taip ir čia, Amerikoje, by tik tas darbas bus varomas tautiškai katalikiškoje dvasioje; pirmoje gi vietoje rems šv. Kazimiero Akademiją, Amerikos Lietuvių Katalikų Kolegiją ir Lietuvos Katalikiškas mokyklas; rems visus darbus L. R. K. Federacijos ir Tautos Iždo; rupinsis, kad visos prigulinčios prie Vienybės draugijos prisirašytų prie Federacijos ir Tautos Iždo,
e) rupinsis supažindinimu Amerikonų visuomenės su lietuvių reikalais; svarbiame reikale atsilieps vardu visų suvienytųjų draugijų Amerikonų spaudoje,
f) rems visus darbus Amerikos Lietuvių Tarybos ir Tautos Fondo išgavimui Lietuvai laisvės ir sušelpimui nukentėjusių nuo karės;
g) pagal išgalės rems Chicagos Liet. R. K. Labdaringąją Sąjungą;
h) platins obalsį, "Savas pas Savąjį" — parėmimui lietuvių katalikų profesijonalų ir biznierių,
i) rupinsis vienyti ir harmonizuoti visų katalikiškų draugijų visuomenišką veikimą.

6. Įvykinimui nutarimų ir visų dorų sumanymų bus steigiama tam reikalingas turtas, renkama Centro Valdyba, Komisijos ir organizuojama tam tikros sekcijos.

SKYRIUS 3.
Nariai ir jų Mokesniai.

7. **Lietuvių R. K. Vienybės nariais gali buti L. Rymo Katalikų draugijos kuopos, skyriai ir taip-pat pavieniai katalikai asmenys.**

8. Kiekviena L. R. K. draugija ar kuopa pašelpinė ar idėjinė, gerai stovinti katalikybės ir tautybės reikaluose, gali įstoti į Lietuvių R. K. Vienybę, taip-pat gali buti nariais su sprendžiamuoju balsu praktikuojantieji katalikai, ir pavieniai asmenys, profesijonalai ir biznieriai, kuriuos draugijų atstovų susirinkimas pripažins tinkamais.

Draugijos arba pavieniai asmenys, remiantieji bedievių laikraščius, arba jų įstaigas, negali buti į Lietuvių R. K. Vienybę priimti.

9. Kiekviena draugija ar kuopa, ar pagaliaus pavienis asmuo, stojant į Vienybę moka įstojimo mokesnio 1.00 ir paskui kasmet metinio mokesnio nemažiau kaip 1.00 Pusė įstojimo ir pusė metinio mokesnio eina į Centrą, kitagi pusė lieka vietinės ižde.

Augštesniųjų mokyklų moksleiviai nuo mokesnio paliuosuojami.

10. Visokios aukos, vietinių Vienybių gautos, taip-pat, visas pelnas nuo daromų pramogų, lieka jų kasoje.

11. Pavieniai asmenys, Lietuvių R. K. Vienybės nariai, sudaro savo kolonijose "Veikėjų Komitetus", kuriuosna ineina su sprendžiamuoju balsu ir vietinės Vienybės Valdybos nariai, ir priskirtieji iš tarpo, draugijų atstovus, gi tų vietinių "Veikėjų Komitetų".

12. Veikėjų Komitetas del pasekmingesnio veikimo išsidalina į tam tikras sekcijas: apšvietos, labdarybės, politikos, biznio ir kitokias, pagal reikalo.

Įvairios sekcijos turės išduoti visuotiniems susirinkimams raportus iš savo veikimo.

(Daugiau bus).

TAKSOS NUO INEIGŲ.

Suv. Valstijų valdžia dabar renka taksas nuo ineigų per 1918 metus. Kongresas, susidedantis iš senatorių ir atstovų (representatives), kuriuos žmonės patys renka, išleido įstatymus Suv. Valstijų Pinigynui gauti pinigų, kad užlaikyti kariuomenę, laivyną ir kitus reikalingus tautai dalykus.

Ineigų taksas turi mokėti visi, kurie tik gyvena Suv. Valstijose, kaip čia gimę, taip ir ateiviai. Tiktai tiems nereikia mokėti šiais metais, kurie pavieniai uždirba mažiau, kai $1,000. (apie $19.25 savaitėje) ir vedę, kurio sykiu moteris ir vyras ir nepilnamečiai vaikai uždirba nedaugiau kai $2,000 (apie $28.50 savaitėje).

Sunkiausioji našta, kurią valdžia su ineigų taksoms turi pakelti yra tai karės išlaidos. Musų vyrai turi buti parvežti iš Europos ir tinkamai prižiurimi. Reikia laivų, kad juos saugiai namon sugrąžinti. Musų kareiviai ir jurininkai, kurie yra sužeisti ir sergantįs turi buti kuogeriausiai prižiurimi. Musų narsiems vyrams negali buti perdidelės jokios išlaidos ir niekas ant žemės negali buti jiems pergera.

Iš taksoms sumokėtų pinigų yra imama ir $100,000,000. kurių Prezidentas Wilsonas prašo pirkti maisto bedaujantiems Europos žmonėms. Ateiviai, gyvenantieji Suv. Valstijose, neras geresnio kelio padėti savo draugams ir gimnėms sugriautose šalyse, kaip mokėdami jiems skiriamas ineigų taksas.

Dėdė Samas atlieka daug kitų dalykų kaip čia gimusiems taip ateiviams, gyvenantiems Amerikoje. Štai nemokamai samdymo biurai, per kuriuos ieškantieji darbo gali surastu. Didelis žemdirbystės departamentas mokina žmones kaip pasekmingai ukininkauti ir įvairius vaisius auginti. Dėdė Samas saugoja musų sveikatą prižiurėdamas mėsos tinkamumą. Su jurių žibintuvais ir pajurių sargais jis nuo pražuties gelbsti keleivius ir laivus. Valdžia sergsti žmonių bankon padėtus pinigus ir gina teisų pirklį nuo neteisingos kompeticijos. Jis turi prižiurėti, kad maistas ir kuras butų teisingai visiems padalintas ir žiuri, kad musų vaikai ir mergaitės turėtų progos išmokti amato ir profesijos.

Taksos nuo ineigų yra imamos nuo bėdinųjų ir nuo turtingųjų. Bėdiniejį ir turtingieji naudojas iš to ką pinigai gali nupirkti; ir šiais metas kareiviai, kurie padėjo pasiekti garbingos pergalės Europoje pamatys, kad turtingieji kaipir bėdinieji moka už ligonbučius, kad išgydyti jų žaizdas ir už laivus, kad juos sugrąžinti namon.

Kiekvienas, kuris turi mokėti nuo ineigų taksas turi po prisiega išpildyti raštus. Tam reikalui blankos gaunamos bankose, krasos stotyje ir pas ineigų rinkėjus (Collectors of Internal Revenue) bei jų ingaliotinius.

Valdžia užlaiko kiekvienoje šalies sekcijoj ineigų taksų instruktorius. Rinkėjai neis ieškoti taksų mokėtojų, bet turės stotis, kurios bus lengvai surandamos. Patarimai ir pagelba jų ofise bus gaunama veltui.

Tie, kurie uždirbo praeju- [illegible]

Žiurekite Čionais Vaikai ir Mergaites.

Mes perkame šią vietą, kad pasakyti jums, kita savaitę, mes turime jums didelį pranešimą ir tikimės, kad jus visi norėsite sužinoti, mes norime, kad jus jo nepraleistumėt.

Kiekvienas vaikas ir mergaitė musų mieste bus tuomi užinteresuotas, ir kitaip negalės buti.
Beabejonės, kad visi žinote kokis tai geras dalykas.

BUTTER-NUT BREAD
(Registered U. S. Pat. Office)

yra, tai viena priežastis musų pranešimo del jusų, kita savaitė. Nepraleiskite, žiurėkite atydžia, — tas jums reikš daug.

SCHULZE BAKING COMPANY
KEPEJAI
Butter-Nut, Victor Rye
Dixie Rye duonų ir
Schulze's Piragų

TINKAMAS MOMENTAS.

Dabar kuomet skaitome raportus S. V. Census Bureau kuriame pasirodo, kad 111,688 žmonės mirė nuo infuenzos 46 didesniuose miestuose, 1918, dabar tai kaip tinkamas laikas užlaikyti savo kuną germ stovyj norint nuo to apsiginti. Kuomet tu jautiesi stiprus tai niekuomet tokios ligos tavęs nekliudys ir tuomet bakterijos neturi progos dirbti savo pragaištingą darbą. The American Elixir of Bitter Wine yra tai kaip tinkamas vaistas dabar vartoti, nes jis sustiprina jusų muskulus išvalo vidurius ir sustiprina visa systemą. Visose vaistinyčiose $1.10. Kitas labai reikalingas vaistas namuose, tai Triner Linimentas — Nuo išsisukimų, suputimų, reumatizmo ir neuralgijos ir tt., jis tuojaus palengvina nuo visų skaudėjimų. Užtat Triners Liniment turi buti laikomas po ranka. Vaistinyčiose 35c ir 65c, per pačtą 45c ir 75c. Joseph Triner Company, 1333-1343 S. Ashland Ave. (Apg.)

SV. ANTANO DRAUGIJOS ADMINISTRACIJA, Waukegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm. 919 — 8th St.,
Antanas Taučas, Vice-pirm., 1125 So. Lincoln St.
Ant. Semaška — raštin. 1408 Lincoln St.
Ant. Bakšys — iždininkas, 1327 So. Victoria St.,
L. Bakšis, Fin. rašt., 1331 So. Park Ave.,
Iždo globėjai:
1. Makulevičė,
2. P. Kazdelevičė,
Mardolina. [illegible]

Subatos Išpardavimas
Atdara Subatos Vakarais

KLEIN BROS.
HALSTED & 20th STS

Pasirinkimui Vyrų Siutai Vertės $30 iki $35 Siutai ar Overkotai $19.50

Nepaprastas pasiulijimas —galite pasirinkti bile siutą ar overkotą visam name vertės $30 iki $35 darbo ir stiliaus kokio norite; augštos rušies siutai ir labai gražųs kotai ir kaina tiktai 19.50

Čionais yra keletas musų Lietuvių Pardavėjų: Joseph Shemiot (No. 14), Julia Stankus (" 15), Rose White (" 82), Charles Petrie (" 102), Constance Schuka (" 136)

Extra! Subatoj moterys galite pasirinkti bile kotą šioje krautuvėje už $20

Mes turime išparduoti kiekvieną kotą musų stocke — musų gražus stockas plušinių kotų turi buti parduotas po $20.00. Jų vertės siekia iki $40.00. Subatoj tiktai visų kainos yra **$20**

A. † A.

JURGIS UKSAS

45 metų amžiaus mirė sausio 22, 1919 10:10 val. ryte. Velionis paėjo iš Kauno Gubernijos Rasseinių Pavieto, Skaudvilės miestelio. Amerike išgyveno 20 metų, nevedęs, paliko nuliudime brolvaikius Konstantiną ir Stanislovą Uksus. [illegible]

Lietuviai Amerikoje.

WAUKEGAN, ILL.

Katalikų Spaudos Savaitė.

Waukegano visos katalikiškos draugijos su energija rengiasi prie apvaikščiojimo Katalikų Spaudos Savaitės, kuri įvyks sausio 26, 1919, 2 val. po pietų Lietuvių svetainėje (9 ir So. Lincoln gatv.). Jau visas darbas beveik nuveiktas, dabar tik reikia mums, Waukeganos ir apielinkės lietuviams, visiems susirinkti viršminėtame laike, nes ten pamatysime, ko nesame matę ir išgirsime ko nesame girdėję. Taigi visi iki vienam ateikite į minėtą svetainę, ten kalbės garsųs kalbėtojai, ypatingai tuomi mums turėtų buti žingeidu, jog viršminėti kalbėtojai dar pirmą kartą kalbės Waukegane.

Už tai nepraleiskite progos, kad po laiko nereikėtų gailėtis.

Nuoširdžiai kviečia visus,

K. Sp. Sav. Valdyba.

CICERO, ILL.

"Draugo" šėrininkų susirinkimas.

Vietinių "Draugo" bendrovės šėrininkų susirinkimas įvyks pėtnyčioje, sausio 24-toj, 8 val. vakare, Šv. Antano par. svetainėje. Malonėsitę visi šėrininkai susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų.

Koresp.

CICERO, ILL.

Vakaras.

Nedėlioje, sausio 19 vakare, Šv. Antano par. svetainėje žmonės turėjo progą pasidžiaugti vakaru, surengtu draugijos Saldžiausios Širdies V. Jezaus. Perstatė veikalą, "Prieš vėją nepapusi". Parodė, kad nei jokia bajorystė nieko nereiškia prieš jaunųjų meilę, jų prisirišimą vieno prie kito. Lošime dalyvavo sekantieji: Arvydas, jaunikis — Aleks. Zakaras, jo tėvas, bajoras — Bol. Lenartavičius, Julija, jaunoji — Ona Jonalčiutė, jos tėvas, muzikas — Daunoras — Juozas Rubas, jo žmona — Rožė Matulevičienė, Rakaišienė — Marcelė Posankienė, Veronika — Antanina Petrošaitė, tarnaitė — Elz. Milašauskaitė. Rezisierium ir šio vakaro vedėjum buvo Mot. Karkauskas.

Po lošimui Šv. Grigaliaus giedorių dr-jos choras, po vadovyste Kleofo Mikalausko, padainavo gražiai keletą dainelių. Kaip visuomet, taip ir šis vakaras žmonėms labai patiko. Paskiaus sekė šokiai.

Šita draugija visados pasižymi savo prakilniais ir naudingais darbais, prisidėdama prie visokio veikimo ir aukojimo Bažnyčios ir tautos labui.

Linkėtina, kad ši draugija sparčiai augtų.

Pr.

WILKES BARRE, PA.

Sausio 12 d. bažnytinėje svetainėje Tautos Fondo 71-mas skyrius buvo surengęs prakalbas Lietuvos laisvės reikalais. Buvo du kalbėtoju: pirmas gerb. kun. Kasakaitis iš Pittstono, kuris daug indomių žinių papasakojo iš vė- [illegible] papasakojo musų tėvynės likimą ir jos šiandennį padėjimą. Publikai jo kalba labai patiko, nes ta gali paliudyti tankus delnų plojimas. Po prakalbų buvo aukų rinkimas Lietuvos laisvės reikalams.

Aukojo sekantieji asmenys:

M. Rutkauskiutė	$111.00
Kun. J. Šupšinskas	100.00
A. Zupka	50.00
O. Degučiutė	30.00
A. Baltuška	20.00
A. Zakarevičius	20.00

Po 10 dol.: M. Mantautienė, P. Ažimkienė, A. Miliauskas, M. Radžiunas, J. Zataveckas, A. Grajauskas, V. Sinkevičia, V. Sinkevičienė. Mar. Narvidienė $7.00, J. Pranckauckas $6.00.

Po 5 dol.: B. Valacka, P. Oberaitis, S. Ališkevičius, S. Kirkutis, M. Tačelis, V. Bartkus, J. Mašnickas, A. Daubarienė, J. Mockevičius, J. Miliauskienė, E. Jevanauskienė, A. Dailidukė, A. Kazlauskienė, J. Agurkis, P. Dvilinskiutė, P. Rekiutė, J. Olertas, J. Žaliadonis, A. Sinkevičienė, M. Mačiulioniutų, M. Stučkienė, M. Karpavičiutė, O. Rakauskienė, J. Karuža, M. Mašnickienė, K. Matukienė, J. Butauskas, A. Rekuvienė, A. Valinčius, J. Kazakevičius, B. Palionis, M. Navickienė, K. Mažeika, M. Revuta, M. Rekuvienė.

Po 2 dol.: M. Mašnickienė, V. Gudaitienė, J. Rusinas, J. Tuluba, M. Vitkauskienė, S. Ramanauskas, M. Rigeliutė, A. Kupris.

Po 1 dol.: P. Smilgiutė, A. Smilgienė, J. Jurkšaitis, A. Jockienė, A. Grajauskas, J. Mašnickas, A. Volugevičius, E. Mašnickiutė. Viso suaukota $618.00.

Vardan tėvynės, ačių gerb. kalbėtojams, aukotojams, taipgi ir bažnytiniam chorui, vedamam J. Stulgevičiaus, kuris gražiai padainavo ir palinksmino publiką.

Ačių visiems!

Tautos Fondo 71 skyriaus sekretorius,

J. Karalius.

MELROSE PARK, ILL.

"Drauge" No. 4 buvo paskelbta atskaita iš prakalbų 22 d. gruodžio, kada tapo suaukota Lietuvos laisvei $1241.25. Buvo paskelbta aukotojų vardai ir pavardės ir kiek katras aukojo. Tečiaus įsibriovė klaidų. P-lė M. Judaičiutė yra M. Gudzevičiutė aukojus buvo $50.00 ir V. Kudulas $2.00, A. Samalionis $1.00 ir B. Samalionienė $1.00, F. Tamelis $10.00 ir Selvestras Kajutis ne $10.00, bet $20.00. Po prakalbų aukojo biznierius Ig. Vaičiulis $101.00, dr-ja Panų ir Moterių Šv. Onos $50.00, Dam. Norkus $2.00. Viso 47 skyrius turi $1,394.25. Tautos Fondan pasiųsta $1,379.25. Kiti dar nesugrąžinti. Taipgi yra dar draugijų ir narių pasižadėjusių. Jų aukos bus vėliau paskelbtos. Tat į darbą visi! Kas daugiau. Dar tik 48 ypatos aukojo, o jau pralenkėme nekurias kolonijas sulig musiškės didumo. Varykimės toliau. Visiems aukaujusiems T. F. skyrius, [illegible]

WORCESTER, MASS.

Sausio 12 d., 1919 m., Suvienytos Katalikiškos Pašelpinės draugijos surengė didelį koncertą, kurio pelną skirė išgavimui Lietuvai laisvės. Vakaro vedėjas buvo pirm. suvienytų draugijų, T. Daminaitis, kuris paaiškino tikslą to vakaro ir perstatė Šv. Kazimiero bažnytinį chorą, vadovaujant vietiniam vargonininkui, A. Visminui. Pirmiausia choras sudainavo "Star Spangled Banner" ir "Lietuva, Tėvynė Musų", pritariant orkestrai, kuriai vadovavo P. J. Kaveckis. Paskui choras sudainavo keturias dainas: "Ant tėvelio dvaro", "Eina garsas nuo rubežiaus", "Sėdžiu po langeliu", ir "Per šilą jojau". Viskas puikiai išėjo. Delnų plojimams nebuvo galo ir choras buvo priverstas po kelis syk atkartoti visas minėtas dainas.

Pirmutinis iš kalbėtojų kalbėjo P. Gudas, "Darbininko" redaktorius. Antras kalbėjo kun. Jakaitis. Paskui dainavo vyrų kvartetas: "Šeriau žirgelį" ir "Žvaigždėlės". Dainavo šios ypatos: S. Vaškelevičius, J. Žemaitaitis, A. Purvinskas ir P. Puišis. Dainos išėjo puikiai. Duetą, "Brangi tėvynė" sudainavo Julė Aleksoniutė ir Ona Karsokiutė, kurių dainavimas išėjo gana gerai. Tik vienas patėmijimas, kad meliodija buvo biskutį svetima lietuviams. Kitą duetą dainavo: Veronika Gudukiutė ir M. Jankauskiutė "Rutų darželis" Jųjų duetas gana patiko publikai. Kaip pirmos, taip antros dainininkės priverstos buvo publikos gausiu delnų plojimu pakartoti savo dainas. Paskui buvo trioeletas, kurį išpildė Juozas Bliudžius, cornet, Bladas Šimkus, saxaphone, Juozas Kurtinaitis trombone. Muzika buvo "Agilita". Solistai buvo: S. Vaškelevičius ir Elzbieta Baltrušaičiutė, lydint pijanu P. A. Visminui. Viskas nusisekė gerai. Publika apdovanojo garsiu delnų plojimu. Buvo renkamos aukos del paliuosavimo Lietuvos. Taip-pat išnešta rezoliucija priešai lenkus ir bolševikus, norinčius pagrobti Lietuvos sostinę, Vilnių. Aukų surinkta netoli 1,000 dol.

Gražina.

CLEVELAND, OHIO.

Sekmadienyje, sausio 12 d., 1919, Acme svetainėje Tautos Fondo 22 skyrius buvo surengęs prakalbas su įvairiu programu. Pirmiausia vakaro vedėjas, M. Šimonis, paaiškino, kad visųpirma suloš veikalėlį, "Paskutinį jau kartą". Artistai lošė puikiai; ypač p-a M. Bucienė, Uršulės rolėj tikrai pasižymėjo. B. Skripkauskiutė, čia augus mergaitė, lošė puikiai Petronelės rolę. Pasirodžius vokiečių kareiviams, žmonės svetainėje pradėjo nerimauti. Paskui L. V. 25 kp. choras sudainavo porą dainelių, kurios išėjo puikiai. Paskui išėjo su prakalba kareivis, J. K. Karosas, kuris nemažą įspudį padarė į publiką, nupieždamas lenkų darbelius per ilgus metus, kaip jie elgėsi su lietuviais ir kaip lietuviai turi buti garbingi, kad per tiek daug metų vargdami baudžiavoje išlaikė savo kalbą. Dabar beveik visas pasaulis su- [illegible]

tines, daugiau ar mažiau, kiek kas išgali. Kurie aukojo nemažiau penkinės, tie buvo kviečiami ant estrados ir tie gavo po Lietuvos šelpėjų ženklą.

Šiose prakalbose surinkta neperdaugiausia, kadangi daugumas jau buvo aukoję pirmiau. Viso surinkta $837.85. Dabar Tautos Fondo 22 skyrius Clevelande turi surinkęs apie 4,000 dol. ir dar aukų rinkimą tęsia. Girdėjau, kad daug triuso padeda ir ypač darbuojasi p. J. Jonuška, skyriaus raštininkas. Paskui C. L. Teat. choras sudainavo keletą dainelių, kurios puikiai išėjo. Ant galo L. Vyčių choras sudainavo dar porą dainelių. Viskas puikiai pavyko. Galiaus buvo išnešta rezoliucija prieš lenkus ir bolševikus, kad mes, lietuviai, nenorim nei jokių valdovų, nes galime patys valdyties. Visi atsistoję su didele ovacija priėmė rezoliuciją. [illegible]

KANUOLĖS, NUIMAMOS NUO PIRKLYBOS LAIVŲ.

Suv. Valstijų Laivyno Bordas prisakė nuimti kanuoles ir kanuolių platformas nuo laivų, siunčiamųjų į užrubežius pirklybos reikalais.

Ant laivų, kurie randas Bordo žinyboje kanuolių pamatai verčiami į mares be jokių ceremonijų. Tie pamatai paprastai plieno platformos pastatytos abejuose laivo galuose.

Kanuoles nuėmus, vyrai, kurie buvo prie kanuolių laike submarinių karės, grįžta atgal pildyti paprastas laivininkų pereigas.

Laivyno Bordas mano, jog tos permainos daug prisidės suteikti darbininkų prie pirklybos laivyno, kaip reikalaujama ramybės laikais. Karės laiku iš per didelio žmonių susikimšimo sąlygos ant pirklybos laivų buvo labai nenormališkos. Laivai, kurie paprastai turėdavo dvyiiką pirklybos laivininkų, dažnai turėdavo dar ir penkioliką vyrų prie kanuolių. Jie užimdavo paprastus laivininkų kambarius, kuriuos pirklybos laivininkai mielai jiems sutikdavo pavesti, patys gyvendami kur kitur, kur buvo galima.

Laivyno Bordas dabar grąžina laivininkus į tuos kambarius, kuriuose jie pratę buvo gyventi prieš karę, tik tie jų kambariai perkelti daugiau į pasturgalį, neg pirmiau kad budavo. Juos permainyta iš baimes del minų, bet vėliau pasirodė, jog toji permaina tinka ir ramybės laikais, taigi nuspręsta jų atgal ir nekelti.

Turint užtektinai vietos, Laivyno Bordas mano panaudoti pirklybos laivus savo plačiam programui mokinti laivininkus, kurie bus reikalingi naujiems laivams.

Neužimtuose kambariuose, kuriuos apleidžia kanuolių laivininkai ir kiti bus apgyvendinami mokiniai, keturi žemesni oficieriai ir keturi žemesni inžinierių oficieriai. Pastarieji bus viršum, paprastojo oficierių skaičiaus specijaliam lavinimui po to, kaip jie bus perėję techniškas nemokamas Bordo mokyklas inžinierystėj ir navigacijoj. Manoma, jog taip bus galima sunaudoti perviršį dabartinių žemesnių oficierių, kurie tokias mokyklas užbaigė. Nuo Amerikos įstojimo į karę iš tų mokyklų išėjo 6,799 laivyno oficieriai ir inžinieriai.

Pirm neg gauti leidimą (license) žemesniesiems oficieriams bus leista lavintis ant marių nedaugiau kai tris mėn., po to jie bus siunčiami ant kitų laivų, kaipo oficieriai. Jie nėra be prityrimo, nes tik prityrę laivininkai tėra mokinami Bordo mokyklose.

Pirklybos laivų mokiniai bus imami nuo Bordo lavinimo laivų, ir bus mokinami ant pirklybos laivyno, kaipo paprasti laivininkai, gaisrininkai, tarnai ir virėjai.

REIKALINGOS — Merginos ir moterys prie iškirstimo popieros. Gera mokestis. Atsišaukite tuojaus 1456 Indiana Ave. į pietus nuo 14 gatvės.

Paieškau savo tetos Barboros Auksorikes, ji dabar yra vedus, jos pavardes po vyrui nežinau. Ji paeina iš Kauno Gubern. Raseinių Pav. Tenenių Parap. Aušbikavo Sodos. Turiu labai svarbų reikalą. Ji pati arba kas apie ją žinotų meldžių atsišaukti sekančių adresų

Ona Gedmintaitė
po vyrui Dimskiene
4606 S. Wells Str. Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolių: Vinco ir Kazimiero ir seserų Teresės Gečų. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Naumiesčio parapijos, Palendrių sodžiaus. Keturi metai atgal, sesuo gyveno Philadelphijoje, Pa., brolių nežinau kur jie dabar randasi. Jie patys ir kiti, malonėkite pranešti šiuo adresu:

Adomas Gečas,
4416 S. Hermitage, Av., Chicago, Ill.

Labai svarbiam reikale pajieškau Tamošiaus Sabaliausko. Gyveno pirma Forest City, Pa., o dabar Plymouth, Pa. Reikalingas labai man jo adresas, reikale Amerikos pilietiškų popierų, kurias pamečiau. Susimildamas p. Sabaliauske atsišauk, arba kiti, kurie žinote praneškite man jo gerieji draugai.

John Mudrik,
3438 Belmont Ave.,
Chicago, Ill.

EXTRA.

ant pardavimo bučernė ir grocernė geroj lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Atsišaukite sekančiu adresu:

B. Sadzevicz,
4812 So. Elizabeth Av.

ANT PARDAVIMO.
Pirmos klasos Arbatos ir Kavos Krautuvė. Lietuvių apgyventoj vietoj. Gera priežastis del pardavimo. The Morgan Tea and Coffee House, 3256 So. Morgan St.

ANT PARDAVIMO, ant 2 pagyvenimų 2924 W. 38 Place, 5 ir 6 kambarių, $500 Cash o kitus ant išmokesčio. Kaina $3950, gatvė išmokėta.

McDonnell,
2630 W. 38 St.
Atdara nuo 9 iki 9 kasdieną — Nedėlioj.

PRAŠALINKITE DEGTINE.
Degtinės kainos kila augštyn? Nesirupinkite! Karčiamos bus uždarytos! Tas nieko nekenks. Mes išdirbome tokį powderį iš kurio kiekvienas gali pasidaryti sveiko gėrimo, kad net ir girtuoklį užganėdina. Del kitokio pasitinkaminimo galima nusipirkti keletą galonų kitokio gėrimo. 6 kitokių skonių. Kaina $2.00. Jus galite padaryti nuo 4 iki 6 galionų gero gėrimo. Dviejų skonių, kaina $1.00. Galima padaryti 2 galionus. Gvarantuotas powderis.

WALTER NOVELTY CO.,
Dept. 1—8, 1117 N. Paulina gatvė,
Chicago, Ill.

A. † A.

Aleksandra Krauchunas

33 metų amžiaus mirė 22 d. sausio. 1919 m., 8:25 išryto. Šv. Elzbietos ligoninėj.

Velionis paėjo iš Kauno gub., Panevėžio pav., Pasvietų parap.

Laidotuvės atsibus Pėtnyčioj sausio 24 d., 1919 m., iš Šv. Jurgio bažnyčios į Šv. Kazimiero kapines. [illegible]

VYRIŠKŲ DRAPANŲ BARGENAS

Naujamadiniai, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo $30 iki $50, dabar parsiduoda po $15 ir $25.

Naujai daryti gatavi nuo $15 iki $35 siutai ir overkotai, nuo $7.50 iki $18.

Pilnas pasirinkimas kelinių pamuštų overkotų.

Visai mažai varteti siutai ir overkotai vertės nuo $25 iki $35. Dabar $5 ir augščiau. Kelinės nuo $1.50 iki $4.50. Vaikų siutai nuo $3.00 iki $7.50. Valizos ir kuporai.

ATDARA KASDIENA
Nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON,
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atlieka visokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.

Taipgi didesnę dalį grabų patys dirbame.

3307 AUBURN AVE.
Telephonas Drover 4139

MASTER SYSTEM

Mokykla Kirpimo ir Designing Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalų

Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktišką patyrimą, kuomet jus mokysitės

Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.

Jus esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti specijališkai pigią kainą.

Petrenos daromos pagal jusų mierą — bile stailės arba dydžio ir bile amdų knygos

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
118 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto

PUSPADŽIAMS SKURA.

Mes siulome geriausio aržuolo skuros padams šmotelius nuo 20c iki 35c už porą, geriausio aržuolo skures nuo 70c iki $1.00 už svarą, vinis, gumiriai apcasai, plaktukai apcasams peilis, guzikai ir kitokios reikalingos tulšis už labai žemas kainas, ateikite ir persitikrinkite

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 2464

Telefonas Boulevard 7179
DR. P. ŽILVITIS
DAKTARAS IR CHIRURGAS
3315 South Halsted Gatvė
CHICAGO, ILL.

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 So. Morgan St., Kertė 32 St.
CHICAGO, ILL.
Specijalistas
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 3 iki 8:30 vak. Nedėlios vakarais ofisas uždarytas
Telefonas Yards 687.

Dr. LEONARD C. BORLAND
Gydytojas ir Chirurgas
209 SO. STATE STR.
Kampas Adams gatvės.
Adynos nuo 1 iki 4 po pietų
Pėtnyčiomis nuo 1 iki 7 vak
Nedėliomis nuo 10 iki 12 iš ryto

Rezid. 933 So. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS
Veda Bilas Visose Teismuose
Ofisas Didmiestyje
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 510
Tel. Central 5478
Ofisas ant Bridgeporto
3208 SO. MORGAN STREET
Tel Yards 780
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel Yards 4681

Dr. M. Stupnicki
3109 So Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos:—8 iki 11 iš ryto, 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 vai. vakare

Dr. A. R. Blumenthal O. D.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

Tel Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak
Nedėliomis pagal sutarimą
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto.

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 ryte; 6—9 vakare. Tel. Canal 4367

Phone Boulevard 160
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
Dr. M. T. Strikol
Valandos: 11 ryto iki 3 po piet 7 to 9 vakare.
Nedėliomis 10 ryto iki 2 po pietų.
1757 W. 47-th St.
Rezid. 1007 S. Oakley Boul., Phone Seeley 420

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Telefonas McKinley 4764
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos gatvės

LIETUVIAI
kurie įdomaujate uke, skaitykite ir platinkite vienintėlį ukės laikraštį "AMERIKOS UKININKĄ".
Kreipkitės sekančiu adresu:
AMERIKOS UKININKAS
P. O. Box 36,
[illegible]

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir AKUŠERIS.
[illegible]

CHICAGOJE.

6c. MOKESTIS PALAIKOMA

Chicago neturi jokios jėgos.

Augštesniojo teismo teisėjas Baldwin nusprendė, jog State Public Utilities komisijos nusprendis, kad viršutinių geležinkelių kompanija gali imti nuo važiuojančių žmonių vietoje penkių centų šešis centus, yra teisotas ir turi but pildytinas.

Teisėjas Baldwin pažymėjo, kad paminėta komisija gali panaikinti visokius miesto su kompanijomis padarytus kontraktus. Ta komisija turi tokią galę. Ta komisija buvo suorganizuota 1913 metais, kuomet legislatura tam tikslui buvo pagaminusi įstatymą.

Reiškia, miesto administracija yra bejėgė savo miesto valdyme. Pasirodo, kad šiandie Chicagos piliečiai neturi jokių teisių pamatiniai rupinties savais reikalais.

Pataria veikti piliečiams.

Perniai viršutinių geležinkelių kompanijai State Public Utilities komisija leido imti 6 centus nuo žmonių. Už tai pakilo trukšmas. Nes tas veikta priešingai miesto su kompanija sutartį.

Prieš tai pareikalauta uždraudimo (injunction). Kreiptasi teisman. Valstijinis prokuroras Hoyne tvirtino, kad jis sugriausiąs tą komisijos nuosprendį.

Taigi ve ir "sugriovė". Miestas neturi teisių net savo reikalais tinkamai rupinties.

Dabar prokuroras Hoyne pataria piliečiams pakilti ir legislaturos pareikalauti, kad ta panaikintų State Public Utilities komisiją.

Turbut, tokios betvarkės nerastum ant viso žemės kamuolio.

BOLŠEVIKŲ MITINGAS.

Rusai, žydai, vokiečiai ir kitų tautų bolševikai West Side auditoriume turėjo susirinkimą žuvusių vokiečių bolševikų vadų paminėjimui.

Susirinkimo pirmininkas Walsh susirinkusiems bolševikams liepė atsistoti ir vieną minutą patylėti. Paskui jis tarė:

"Pirm poros savaičių Theodore Roosevelt mirė ir del to visoj šalyj visa industrija buvo sulaikyta penkioms minutoms. Jei jie galėjo taip padaryti, tai mes galime pastovėti tylėjime nors minutą, pagerbdami savuosius kankinius".

Bolševikai susirinkime atsargiai elgėsi. Nes salėje buvo daugelis vyriausybės agentų. Šitie nešposauja su anarchijos platintojais ir šalininkais.

NUSIŽUDĖ NAŠLYS.

C. F. Crawford, 46 metų amžiaus, 4534 Drexel boulv., per keturis metus našlavo mirus jo mylimai žmonai. Žmona mirdama jam paliko keturis bernaičius, kurių vyriausias turi 16 metų. Šituos vaikus jis rupestingai augino. Bet nuolat jam širdį gėlė netekus žmonos ir motinos.

Aną dieną vaikai sugryžo iš mokyklos ir rado tėvą negyvą. Sakoma, jis pasidaręs galą.

Be tikro tikėjimo žmonės dažniausia taip pabaigia savo gyvenimą.

MORRIS "APSAUGOJO" ČEKIUS.

Felt & Tarrant Manufacturing kompanija pasiuntė savo pasiuntinį, 16 metų vaiką Morris Eisenstein, į Fort Dearborn National banką su pinigais ir čekiais. Jam pavestam krepšyj buvo $34.90 pinigais ir čekių vertės $2,000.

Vaikas išėjęs tuojaus telefonuoja savo kompanijos ofisan:

"Yes, vos tik dabar esu apiplėštas. Du vyra užpuolė. Desperatai. Pinigus jie paėmė, bet aš apsaugojau čekius."

Kompanija tuojaus pranešė policijai. Policija, išklausinėjusi vaiką, patyrė, jog jis su kitu draugu nusprendė nešamus bankon pinigus pasisavinti ir sugalvojo visą istoriją apie užpuolimą.

Morris Eisenstein laimingas. Jo tėvas sutiko kompanijai atlyginti vaiko prakištus pinigus.

PENKI PLĖŠIKAI PAĖMĖ $3,000.

Užvakar Stenson bravaro vienas savininkų, Joseph Stenson, nusinešė $3,000 į Charles Knapp saliuną, 3084 Lock gat. Tą dieną buvo išmokama "pėdė" Armour & Co. įstaigose. Daugelis darbininkų, kaip ir visuomet, susirinko Knapp saliunan pakeisti gautus čekius. Aštuoni darbininkai stovėjo prie baro.

Staiga ties saliunu sustojo didelis juodas automobilius. Penki vyrai su revolveriais inėjo vidun. Trys iš jų pristatė prie sienos visus darbininkus, du saugojo Knapp'ą ir Stensoną, gi penktasis užėjo už baro ir paėmė $3,000.

Po šito visi plėšikai atbuli išėjo laukan ir nuvažiavo.

Atpyškėjo iš Deering policijos nuovados policmonai. Bet plėšikai jau kažkur buvo atsidurę.

ERELIS PAGROBĖ PARŠĄ.

Didelis erelis nusileido palei farmerio Hawrahan triobas, už 4 mylių į šiaurius nuo Lemont. Nusileidęs pagrobė 20 svarų paršą ir nuskrido kaip aeroplanas.

PER 23 METUS NESIMAUDĘS.

Ties North Clark ir Kinzie gat. policmonas areštavo kažkokį Charles Hugland.

Suareštuotas indomus sutvėrimas. Per 23 metus jis buvo nesimaudęs, nesikirpęs ir nesiskutęs. Buvo apsivilkęs kelinis overkočiais.

Jis buvo priverstas išsimaudyti policijos nuovadoje.

NUKENTĖJĘ LIETUVIAI KAREIVIAI.

Iš Washingtono paskelbtame nukentėjusių kareivių Prancuzijoje sąraše yra du lietuviu chicagiečiu:

Žuvo susirėmimų metu Charles Žukaitis, 3038 Wallace gat.

Pavojingai sužeistas John Mikalauskas, 1329 W. 11 gat.

PABĖGO DU VAIKU.

Policijai pranešta, jog "į vakarus" išdumė iš Chicagos Hugh Colburn, 15 metų, 4213 No. Keeler ave., ir John Kelly, 12 metų, 3800 Cullom ave.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IŠ NORTH SIDĖS.

Iš Prancuzijos karės lauko sugrįžo Chicagon apsilankyti pas savo brolius, seseris ir draugus visų gerb. kapelionas, kun Jurgis Jonaitis.

Mes, Chicagos lietuviai, didžiuojamės iš to, kad visuomet mus aplanko žymųs musų tautos ir bažnyčios veikėjai. Ypatingai turime už didelę garbę mes, Šv. Mykolo Arkanolo parapijos lietuviai. Išvažiuodamas į Prancuziją mus aplankė ir dabar parvažiavęs musų nepamiršo.

Tąsyk gerb. kapelionas, kun. Jurgis Jonaitis pasakė labai gražų pamokslą musų bažnyčioje. Jame galima buvo suprasti jo didelį pasišventimą savo tautai, tėvynei, Lietuvai ir savo brolių lietuvių gerovei.

Dabargi netikėtai sugryžęs tik iš Prancuzijos vėl mus aplankė. Sausio 19-to, 1919 m. laikė sumą musų parapijos bažnyčioj. Po sumos tuojau, nes buvo klebono pasakyta susirinkti į pobažnytinę svetainę, kame gerb. kapelionas, kun. Jurgis Jonaitis apsakys ką matė patsai savo akimis ir ką savo ausimis girdėjo karės lauke, Prancuzijoje.

Visi žingeidavo išgirsti gerbiamą kalbėtoją, todel svetainė buvo pilnutėlė, kaip kimšte prikimšta žmonių, jau nebebuvo vietos nei atsisėsti. Žmonės ramiai užsilaikė jam kalbant. Labai daug papasakojo ir nupiešė gana puikiai visokius atsitikimus karės lauke ir apkasuose. Gerb. kalbėtojas išgyrė Suvienytų Valstijų kareivių narsumą. Ant galo suskaudo jam širdis ir net apsiverkė kalbėdamas. Matėsi taip-gi verkiančių vyrų ir moterių.

Gerb. kapelionas, kun. J. Jonaitis dar tebenešioja kariuomeniškus oficieriškus rubus, sakėsi esąs paleistas tiktai ant dviejų dienų.

Ištolo į gerb. kalbėtoją žiurint, prisiminė mums senovės musų Lietuvos kunigaikščiai, tartum Keistutis kalba į savo kareivius lietuvius bei pasakoja jiems, karės išlaimėjimą su kryžiuočiais. Taip, jisai yra tikras musų tėvynės Lietuvos kunigaikštis, ne gimimu kunigaikštis, bet pasišventimu. Jo prakilnųs darbai yra ir bus neišdildoma garbė musų tautai ir tėvynei, Lietuvai.

Birutės Kalnas.

IŠ NORTH SIDĖS.

(Pabaiga.)

Šv. Cecilijos draugija aukojo iš kasos $100.00.

Nariai aukojo:

Po 5 dol.: J. Čepaitis, B. Kaupaitė, P. Kazakevičia, O. Valetkienė, O. Keveriutė, B. Stenomitė, A. Urbunevičienė, A. Rauskienė, M. Zukauskienė 3 dol.

Po 2 dol.: J. Valešinas, J. Brundza, O. Kaščiokaitė, J. Bartulis, O. Deksnienė, D. Žutautas, B. Šlajutė, A. Baškienė, J. Ramoška, A. Kupris, M. Karešaubkienė, J. Petruosonis, B. Antanevičienė, Lisauskienė, J. Bajarckas, J. Vedeckis, Z. Josevičiutė, O. Ansokaičiutė, N. Kregždienė, V. Mickevičiutė, P. Dovidaitienė, J. Lebežinskas, J. Martišo.

Neprigulintieji prie draugijos Juozas Urbunas $5.00 (seniau $10.00). O. [illegible] Viso labo [illegible]

Aušros Vartų draugijos aukotojai pirmiau [illegible] sinti, delto apleidžiame.

Šv. Kazimiero ir dr-ja aukotojų vardų nepridavė, todel netelpa.

L. D. S. aukotojai:

J. Karešackas $10.00, V. Mereckas ir V. Kazekevičia po $5.00. Viso $20.00.

Išrodo, kad L. D. S. kuopa mažai aukojo. Tas tiesa, kad iš kasos neaukojo, nes jos neturi. Jeigu ir turi, tai vos kelis centus. Viską, ką tiktai kada sutaupo, tai apverčia ant darbininkiškų reikalų. Bet reikia nepamiršti, kad kuopos nariai per prakalbas Laisvės Savaitės šimtines paklojo. Jiems rupėjo netik kuopos garbė, bet ir visos North Sidės geras vardas.

Lietuvos Vyčių aukotojų vardai buvo garsinti. Jeigu katrų nebuvo, man nepridavė kuopos raštininkas.

Jeigu kur nors įsibriovė klaida arba keno iškreipta pavardė, malonėkite pranešti T. Fondo raštininkui, 1658 Wabansia Ave., ant 3 lubų, priekyj.

Abelnai imant, aukojo nemažai, kurie aukojo, nes tie patys visose draugijose priguli ir galima tuos pačius vardus pastebėti aukotojų suraše.

Tiktai gal permažai kitas ragino prie aukojimo, nes neperdaugiausiai randasi vardų suraše. Tas lindija, kad daug yra visai neaukojusių.

Sutrauka:

Šv. Mykolo Ark. dr-ja	$332.50
Šv. Juozapo Apiekuno dr-ja	295.00
Lietuvos Vyčių	210.00
Aušros Vartų	154.00
Šv. Kazimiero	64.75
L. D. S.	20.00
Pirmiau pasiųsta T. F.	30.00
Laisvės Savaitės prakalbose	1,351.55

Viso surinkta Kalėdinin Tautos Foudan $2,638.80

Vardan tėvynės, Lietuvos, širdingai ačiū gerbiamiems kalbėtojams: kun. prof. Pr. Bučiui, kun. K. Kemėšiui, taip-gi gerb. kleb. kun. F. Kudirkai ir visiems aukotojams. Daugiausiai pasidarbavo, turbut, p. Kasparas Rėpšys. Nemažai prisidėjo ir J. Karlikauskas ir daugelis kitų.

Tautos Fondo 43 sk. Valdyba.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Praitame sekmadienyj, sausio 19 d., 1919 m., Dievo Apveizdos Parapijos svetainėj L. Vyčių 4-ta kuopa parapijos naudai surengė puikų vakarėlį. Programą pradėjo musų didžiai mylimas klebonas, kun. Ig. Albavičius. Jam atėjus į svetainę, žmonės jį priėmė smarkiu rankų plojimu, parodydami savo pagarbą ir meilę gerbiamam vadovui. Jisai trumpoje kalboje apibrėžė vakaro tikslą. Po kalbos Katedros Kolegijos studentų orchestra užgrojo Amerikos himną "The Star-Spangled Banner". Paskui pakviesti L. V. 36 kuopos artistai sulošė šešių aktų komediją "Grafas Kaimiečio Bernu". Norints jie pirmą kartą ant Town of Lake labai žmonėms patiko, bet dabar tai dar labiaus publiką užganėdino. Pasirodė, kad jie nuo didžiausio iki mažiausio puikiai savo rolėse išsilavinę. Taip-gi apsireiškė, kad visi atsilankiusieji artistai iš Brighton Parko yra tikrai gabųs aktoriai. Dauguma iš jų, pradėję toje [illegible] nauji konkurentai, kurie gal pralenks ir tas kolonijas, kurios didžiuojasi savo inteligentais. Ir iš visos savo širdies linkiu, kad jiems pasisektų tai padaryti. Visi artistai labiausiai atsižymėjo savo gyvumu ir reališkumu. Visą komediją sulošė be mažiausio suklydimo. Tegu jiems ir toliaus taip puikiai seksis!

Po programo gerbiamas klebonas vėl trumpai į publiką prabilo, suteikdamas širdingą ačių L. V. 36-tos kuopos artistams, studentų orchestrai už puikią muziką, publikai už skaitlingą atsilankymą ir L. V. 4-tai kuopai už surengimą tokio puikaus vakaro. Po kalbos sudainuota Lietuvos himnas.

Pasibaigus programui, buvo gražus pasilinksminimas, griežiant studentų orchestrai. Po kelių valandų pasilinksminimo, visi linksmai ir užsiganėdinę sugrįžo savo namuosna.

K. Pag—as.

PADĖKA L. V. 36-tai KP.

Imame šią progą išreikšti savo širdingą padėką Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos artistams - mėgėjams už jų puikų pasidarbavimą Dievo Apveizdos parapijos naudai, sulošiant komediją: "Grafas kaimiečio bernu". Lai jiems Viešpats šimteriopai užmoka netik dvasiškai, bet ir medžiagiškai. Tegu L. V. 36-ta kp. visuomet pasekmingai darbuojasi Dievo ir tautos labui!

Dievo Apv. parap. klebonas ir L. V. 4-ta kuopa.

KONCERTAS IR BALIUS

6 NORTH-SIDĖS DRAUGIJŲ---*Labdaringosios Sąjungos Naudai*

Nedelioj, 26 d. Sausio-Jan., 1919 m.

SHOENHOFFEN SVET., Milwaukee ir Ashland Aves.

Pradžia 5 val. vakare. Svetainė atsidarys 4 val. Įžanga 50c ir 35c ypatai.

GERBIAMOJI VISUOMENĖ!

Žinote, kad tautai reikalinga našlaičių ir senelių prieglaudos namas pastatyti. Tam tikslui rengiamas šitas Koncertas ir Balius.

Gerbiamiejie, paremkite! Tuomi paremsite savo tautą ir patys save. Nei vienas iš mus nežino savo nelaimės, kada jam bus reikalinga prieglauda.

Prisidėkime dabar prie to naudingo darbo! Solo dainuos p. Justinas Kudirka.

KVIEČIA 6 NORTH SIDĖS DRAUGIJOS.

DRAUGYSTĖ PANŲ NEKALTO PRASIDĖJIMO ŠV. MARIJOS PANOS

RENGIA

: Vargingų Laikų Šokį :

NEDĖLIOJ, SAUSIO-JAN. 26 D., 1919

Šv. Jurgio Parap. Svet., prie 32-ro Place ir Auburn Ave.

Pradžia 6 val. vakare.

Visi lietuviai ir lietuvaitės be skirtumo amžiaus esate užkviečiami atsilankyti į musų pirmutinį Vargingų Laikų Šokį, kuris jus nustebins savotiškumu parėdinių: jų varginga išvaizda jus labai užganėdins, tas jus linksmins ir lig ašarų prijuokins.

T. K. Jovaišo muzika grieš visus vėliausius šokius. Inžanga labai pigi, nes tik 24 centai.

ŠALIN SKAUSMAS!

Badamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepaisant kaip sunkus tas darbas butų.

Kiekvieno priederme yra saugot savo nuo ligų. Turint šaltį ir nebandant jį prašalint, gali išsivystyt į pavojingą ligą. Menkiausis išsisukimas gali vėliaus būti labai pavojingu, jeigu tuoj nebus prižiurėtas.

PAIN-EXPELLER

tai užtikrinanti naminė gyduolė, kuri turi rastis kiekvieno namuose. Išgydymui šalčio krutinėje, skausmo šonuose ir sąnariuose, rumatizmo ir neuralgijos, trumpai sakant visokių skaudėjimų ir sopulių Pain-Expeller yra geriausias.

Neapsigauk pirkdamas pigias vaistus dėžutėse bonkose. Saugokis pamėgžiojimų. Kuomet perki Pain-Expeller, persitikrink ar yra INKARAS, vaizbaženklis ant baksiuko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose ar tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO., 74—80 Washington St., New York.

United States Food Administration License No. [illegible]

BANKES' The Best COFFEE 32c a lb.

27c

[illegible] 69c	[illegible] 32c	COCOA [illegible] 14c	[illegible] 55c

Geriausias Storage Sviestas, svaras už . . . 37c

WEST SIDE			NORTH SIDE
1644 W. Chicago av.	1806 Blue Island av.	1810 W. Madison st.	406 W. Division st.
1375 Milwaukee av.	1217 S. Halsted st.	SOUTH SIDE	720 W. North av.
2054 Milwaukee av.	1832 S. Halsted st.	3032 Wentworth a.	2640 Lincoln av.
1645 Milwaukee av.	1818 W. 12th st.	3427 S. Halsted st.	3413 N. Clark st.
2612 W. North av.	2102 W. 22nd st.	4729 S. Ashland av.	3244 Indiana av.
	2020 W. Madison st.		

Skaitytojai remkite biznierius kurie garsinasi "Drauge"

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

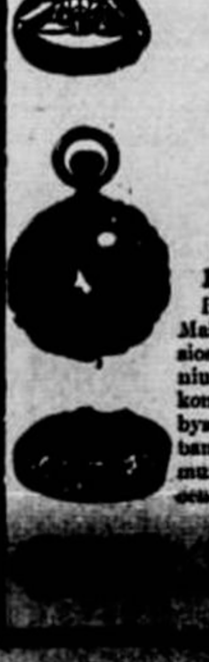

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO

Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasaženklį gaus katalioga veltui.